

BETTER REGULATION FOR BETTER LIFE

รวมความเห็น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

เดือนเมษายน ๒๕๖๗
ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๗

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย
กองกฎหมายไทย
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สารบัญ

หน้า

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีมีการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....	๓
หน้าที่และอำนาจของคณะบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ.....	๖
สถานะทางกฎหมายและหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดิน “หนองหาร” จังหวัดสกลนคร.....	๑๑
การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงานเกี่ยวกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตราย.....	๑๒
อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก.....	๑๔
การดำเนินงานขององค์การคลังสินค้าในกรณีคณะกรรมการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า.....	๑๕
การนำรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลไปใช้รับจ้างขนส่งสินค้า.....	๒๐
การยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐.....	๒๑
การดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑.....	๒๒
สิ่งแสมและสิ่งวอกที่จับมาและนำไปเลี้ยงยังสถานที่เลี้ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น “สัตว์” ตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือไม่.....	๒๕
สถานะและสิทธิการได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนของอธิการบดี รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดีของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ.....	๒๗
การออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐.....	๒๙
แนวทางดำเนินการของกรุงเทพมหานครในการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖.....	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

อำนาจในการถ่ายโอนภารกิจสถานีขนส่งทางน้ำท่าเทียบเรือเกาะพีพี ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	๓๓
หน้าที่และอำนาจของนายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่ในการตรวจสอบ การสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติ การฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕.....	๓๕
การขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยา.....	๓๗
การพ้นจากตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปหลังการพ้นจากตำแหน่ง ในคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน.....	๔๐
การกำหนดอัตราเงินส่งเข้าหรือชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพ.....	๔๑
ดัชนีความเห็นจำแนกตามกลุ่มกฎหมาย/หมวดเรื่อง.....	๔๓

“รวมความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)” ได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์แก่การศึกษา
ค้นคว้าของผู้สนใจความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับการอ้างอิง
ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องใดควรอ้างอิงจากความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับเต็ม) ที่มี
การเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.ocs.go.th) หรือสามารถประสาน
ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่กองกฎหมายไทย (nr0910@ocs.go.th) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

เมษายน ๒๕๖๗

จำนวน ๒ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีมีการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีอาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราชอนุมัติและก่อสร้างด้วยงบประมาณของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ต่อมา มีการปรับปรุงหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์โดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่งผลให้อาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นทรัพย์สินโอนมาเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน จะถือว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ความเห็น มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) กำหนดให้ออนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมาตรา ๖ (๒) กำหนดให้เฉพาะบางส่วนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการโอนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมกิจการเด็กและเยาวชน และมาตรา ๗ กำหนดให้ออนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการตามมาตรา ๖ ไปเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ อำนาจหน้าที่และทรัพย์สิน รวมทั้งสิทธิและหนี้ของหน่วยงานบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดซึ่งเดิมเป็นส่วนงานภายในสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก โดยเป็นงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงโอนมาเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๖ (๒) และมาตรา ๗ เมื่อความเสียหายเกิดขึ้นกับอาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งเป็นทรัพย์สินที่โอนมาเป็นของกรมกิจการเด็กและเยาวชนโดยผลของกฎหมายตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) ในกรณีนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชนจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาเคยให้ความเห็นไว้ในประเด็นทำนองเดียวกันนี้แล้วในเรื่องเสรีจที่ ๒๕๗/๒๕๔๗ เรื่องเสรีจที่ ๔๙๐/๒๕๔๙ และเรื่องเสรีจที่ ๘๕๓/๒๕๕๑ และเมื่อกรมกิจการเด็กและเยาวชนได้ใช้งบประมาณในการซ่อมแซมอาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวดังกล่าวอีกด้วย กรมกิจการเด็กและเยาวชนจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายดังกล่าว

ประเด็นที่สอง กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่อาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราชเกิดจากคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้นำชี้สถานที่และควบคุมงานการก่อสร้างไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการในการตรวจรับงานก่อสร้างอาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช งวดที่ ๑ และต่อมามีการปรับปรุงหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์โดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔)ฯ ส่งผลให้กรรมการในคณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้นำชี้สถานที่และควบคุมงานการก่อสร้างเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่สังกัดจะถือว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ผู้อยู่ในข่ายว่าเป็นผู้กระทำละเมิดนั้นสังกัด และหัวหน้าหน่วยงานใดมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ความเห็น กรณีที่ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่อาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราชมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ คือ คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้นำชี้สถานที่และควบคุมงานการก่อสร้างนั้น ซึ่งแยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี

กรณีที่หนึ่ง นางสาว ย. กรรมการตรวจการจ้าง ซึ่งเดิมดำรงตำแหน่งหัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ แต่ปัจจุบันได้โอนมาปฏิบัติหน้าที่ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กปัตตานี กรมกิจการเด็กและเยาวชน โดยผลของกฎหมาย ดังนั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าการกระทำของนางสาว ย. ทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนจึงเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ ๒๕๗/๒๕๔๗ เรื่องเสร็จที่ ๔๙๐/๒๕๔๙ และเรื่องเสร็จที่ ๘๕๓/๒๕๕๑

กรณีที่สอง โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นาย ธ. ประธานกรรมการตรวจการจ้าง นาย ม. กรรมการตรวจการจ้าง และนาย ถ. ผู้นำชี้สถานที่และควบคุมงานการก่อสร้าง ซึ่งเดิมสังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกกลุ่มเป้าหมายพิเศษ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้โอนเปลี่ยนไปสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยปัจจุบันทั้งสามรายเกษียณอายุราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และนาย ถ. เสียชีวิตแล้วเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ดังนั้น จึงถือว่า เจ้าหน้าที่ทั้งสามราย คือ นาย ธ. นาย ม. และนาย ถ. เป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐในกรณีนี้คือ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ทั้งนี้ โดยที่การกระทำของเจ้าหน้าที่ คือ นาย ธ. นาย ม. และนาย ถ. ซึ่งสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำให้เกิดความเสียหายแก่กรมกิจการเด็กและเยาวชนและนางสาว ย. ซึ่งสังกัดกรมกิจการเด็กและเยาวชน ทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานที่ตนสังกัด จึงเป็นกรณีที่ความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน ดังนั้น ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนจึงมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด อันเป็นไปตามข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดร่วมกันนั้น หน่วยงานทั้งสองจะต้องตกลงกันให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและให้หน่วยงานของรัฐอีกหน่วยงานหนึ่งร่วมลงนามในคำสั่ง ทั้งนี้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ ๘๕๓/๒๕๕๑

ประเด็นที่สาม หากกรมกิจการเด็กและเยาวชนจะแต่งตั้งบุคคลซึ่งเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามคำสั่งกรมกิจการเด็กและเยาวชน ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดอีกครั้ง จะขัดต่อมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

ความเห็น เมื่อกรมกิจการเด็กและเยาวชนได้เคยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และคณะกรรมการดังกล่าวได้เสนอความเห็นที่ไม่สามารถดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงดังกล่าวต่อไปได้ กับขอให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนว่าจ้างบุคคลเพื่อพิสูจน์ฐานรากเสาเข็มของอาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราชว่าเป็นไปตามแบบหรือมีการทุจริตหรือไม่ ซึ่งต่อมากรมกิจการเด็กและเยาวชนได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัย ว. ตรวจสอบอาคารบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามข้อหาข้อนี้ กรมกิจการเด็กและเยาวชนจึงอาจเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งเคยแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามคำสั่งกรมกิจการเด็กและเยาวชน ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดอีกครั้งได้ ซึ่งไม่ขัดต่อมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นความเสียหายที่เกิดจากข้อเท็จจริงและมูลละเมิดเดียวกัน หากมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงหลายคณะ อาจพิจารณาในแนวทางที่ลักลั่นและแตกต่างกันได้ ทั้งนี้ เทียบเคียงความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ ๓๘๙/๒๕๖๕ และเรื่องเสร็จที่ ๕๗๐/๒๕๖๖

ประเด็นที่สี่ กรมกิจการเด็กและเยาวชนจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิดได้หรือไม่ หากไม่อาจดำเนินการได้ กรมกิจการเด็กและเยาวชนจะสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกับบุคคลที่ปล่อยปละละเลยให้การใช้สิทธิเรียกร้องขาดอายุความได้หรือไม่

ความเห็น การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐหรือไม่ เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ หากเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ และเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนเท่าใด ซึ่งหากเหตุการณ์ได้ล่วงเลยเวลามากจนขาดอายุความทำให้การสอบสวนไม่อาจเกิดผลบังคับได้ก็อาจยุติการสอบสวนได้

สำหรับอายุความตามข้อหาข้อนี้ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๑) กรณีนาย ถ. ผู้นำสี่สถานที่และควบคุมงานการก่อสร้าง ได้เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ดังนั้น หากกรมกิจการเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นผู้เสียหายและเป็นเจ้าหน้าที่รู้ถึงความตายของนาย ถ. เกินหนึ่งปี สิทธิเรียกร้องของกรมกิจการเด็กและเยาวชนอันมีต่อ นาย ถ. เจ้ามรดกก็จะขาดอายุความ เนื่องจากพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของนาย ถ. เจ้ามรดก ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) กรณีคณะกรรมการตรวจการจ้าง กระทำละเมิดทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหาย ระยะเวลาเกินสิบปีนับแต่วันที่คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจรับงานงวดที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๔ อันเป็นวันที่มีการกระทำละเมิด ก็ถือว่าขาดอายุความแล้วตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่หากข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า การกระทำดังกล่าวมีมูลความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาด้วย ซึ่งมีอายุความสิบห้าปีและเป็นกำหนดอายุความที่ยาวกว่าอายุความในการใช้สิทธิ

เรียกร้อยทางแพ่ง ก็ให้นำอายุความที่ยาวกว่าตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับตามมาตรา ๔๔๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในกรณีที่ปรากฏชัดว่า สิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนขาดอายุความแล้ว กรมกิจการเด็กและเยาวชนต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบเพื่อหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบ ในกรณีที่ทำให้คดีขาดอายุความและดำเนินการทั้งทางวินัยและทางแพ่งกับผู้นั้นต่อไป โดยไม่ต้องรอให้ศาล มีคำพิพากษาว่าคดีขาดอายุความก่อน ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ซึ่งเป็นไปตามความเห็น ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสรีจที่ ๕๐๘/๒๕๕๒

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีข้อสังเกตว่า สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ขาดอายุความแล้ว หากหน่วยงานของรัฐประสงค์จะดำเนินการต่อไปก็ไม่มีผลเป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบที่จะสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฯ ต่อไป ซึ่งหาก ปรากฏว่ามีผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยแม้ว่าสิทธิเรียกร้องจะขาดอายุความแล้ว ก็ยังอาจฟ้องคดี ต่อศาลเพื่อบังคับตามสิทธิเรียกร้องต่อไปได้ เนื่องจากศาลจะอ้างเอาอายุความมาเป็นเหตุยกฟ้องมิได้ หากคู่ความไม่ได้ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๙๓/๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสรีจที่ ๘๕๐/๒๕๕๔ อย่างไรก็ตาม กรณีที่ สิทธิเรียกร้องขาดอายุความแล้ว การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนถือเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๔๗/๒๕๕๖ และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ ๘๘๗/๒๕๕๖ และการดำเนินคดีที่ขาดอายุความนั้น มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ กำหนดว่า กรณีคดีขาดอายุความแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐยังยืนยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ทั้งที่เห็นได้ล่วงหน้าว่า หากดำเนินคดีต่อไปก็มิแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กล่าวคือ เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา เสียกำลังคนในการปฏิบัติงานโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งการดำเนินคดีของรัฐไม่ควรดำเนินการในลักษณะที่ เอารัดเอาเปรียบเอกชนด้วยการคาดหวังว่าเอกชนไม่อาจยกอายุความขึ้นต่อสู้คดี หรืออาจขาดนัดยื่นคำให้การ หรือขาดนัดพิจารณา เพราะมีผลให้การอำนวยความสะดวกของรัฐขาดความน่าเชื่อถือ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐ จึงไม่ควรนำคดีที่ขาดอายุความแล้วส่งให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป

(เรื่องเสรีจที่ ๔๘๘/๒๕๖๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด กรณีมีการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

เรื่องที่ ๒ หน้าที่และอำนาจของคณะบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

ประเด็นที่หนึ่ง คณะบุคคลปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (คณะบุคคลฯ) ตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ เรื่อง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ และแต่งตั้งบุคคลให้ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ มีหน้าที่ และอำนาจออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๒๑ (๒) และพิจารณาการจัดตั้ง การรวมและการยุบเลิก ส่วนราชการและการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (มกช.) ตามมาตรา ๒๑ (๖) ประกอบ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่

ความเห็น โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดกระทรวงที่ มกช. สังกัดตามมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬา แห่งชาติฯ ได้อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๔ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ออกประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง ให้มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติอยู่ภายใต้คำสั่งหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ และออกคำสั่งกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ เรื่อง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และแต่งตั้งบุคคล ให้ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยข้อ ๑ และข้อ ๒ ของคำสั่งดังกล่าว กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี หรือผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี และรองอธิการบดีที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่คำสั่งดังกล่าวใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ข้อ ๓ กำหนดให้แต่งตั้งคณะบุคคลปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ (คณะบุคคลฯ) เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ และข้อ ๔ แต่งตั้งบุคคลหนึ่งซึ่งเป็น กรรมการในคณะบุคคลฯ ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีอีกตำแหน่งหนึ่ง นอกจากนี้ ข้อ ๓ วรรคสอง (๑) (๓) และ (๔) ของคำสั่งดังกล่าว ยังได้กำหนดให้คณะบุคคลฯ ปฏิบัติหน้าที่สภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีหน้าที่จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาธรรมาภิบาล ใน มกช. ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ฯ รวมทั้งมีหน้าที่ปรึกษาหารือกับ คณะกรรมการสรรหาอธิการบดีเพื่อพิจารณาเลือกผู้ที่เหมาะสมดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามบทเฉพาะกาลของ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ ให้แล้วเสร็จ จึงเห็นได้ว่า แม้ว่าคณะบุคคลฯ จะมีได้มี องค์ประกอบตามที่กำหนดในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ แต่โดยผลของ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ฯ ซึ่งมีศักดิ์เป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่มี เจตนารมณ์ในการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบกับคำสั่งกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬาที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ ที่กำหนดให้คณะบุคคลฯ ปฏิบัติหน้าที่สภามหาวิทยาลัยการกีฬา แห่งชาติตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะบุคคลฯ จึงมีสถานะเป็นสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ และมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับสภามหาวิทยาลัยตาม มาตรา ๒๑ ทั้งนี้ เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ในเรื่องเสร็จที่ ๗๐๖/๒๕๖๑

สำหรับประเด็นปัญหาว่าคณะบุคคลฯ มีหน้าที่และอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรอง ตามมาตรา ๒๑ (๒) และมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการ และการแบ่งส่วนราชการของ มกช. ตามมาตรา ๒๑ (๖) ประกอบมาตรา ๑๑ หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อได้ ให้ความเห็นแล้วว่า คณะบุคคลฯ มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ ดังนั้น คณะบุคคลฯ จึงมีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของ มกช. รวมถึงหน้าที่และอำนาจ ในการพิจารณาออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของ มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) และการพิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการ รวมทั้ง การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๖) ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติฯ ด้วย

ประเด็นที่สอง คณะบุคคลฯ ตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ จะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราวได้หรือไม่

ความเห็น แม้ว่ามาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ จะเป็นบทบัญญัติรองรับการดำเนินการของ มกช. เช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งอื่น ที่ให้นำกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติเดิมที่ถูกยกเลิกไปมาใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ แต่บทบัญญัติมาตรา ๙๕ มีความแตกต่างจากกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งอื่น กล่าวคือ มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง ไม่ได้กำหนดเวลาเร่งรัดการออกกฎหมายลำดับรองไว้ เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งอื่น และมาตรา ๙๕ วรรคสอง ได้กำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการตามที่กำหนดในบทเฉพาะกาลนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นผู้มีความเห็นชอบและวินิจฉัยชี้ขาด ทั้งนี้ เพื่อให้มีการตรวจสอบ กลั่นกรองและแก้ไขปัญหาโดยผู้รักษาการ ตามกฎหมายเสียก่อน อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ไม่มีปัญหาในการดำเนินการตามบทเฉพาะกาลนี้ ย่อมไม่จำเป็นต้องเสนอให้รัฐมนตรีฯ เป็นผู้มีความเห็นชอบและวินิจฉัยชี้ขาด นอกจากนี้ มาตรา ๙๕ วรรคสาม ได้ให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยที่จะมีมติกำหนดการดำเนินการเพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราวในเรื่องที่ยังไม่มีกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ หรือไม่อาจนำกฎหมายลำดับรองซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ มาใช้บังคับได้ ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย

เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า คณะบุคคลฯ ตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะบุคคลฯ จึงมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย ซึ่งรวมถึงหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) รวมถึงการออกกฎหมายลำดับรองอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ด้วย โดยเมื่อคณะบุคคลฯ พิจารณาออกกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดแล้ว การดำเนินการในเรื่องนั้นย่อมเป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายลำดับรองนั้น อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ และไม่อาจใช้กฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษาฯ มาใช้บังคับได้ เนื่องจากขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ หรือมีประเด็นปัญหาข้อโต้แย้งในการดำเนินการตามที่กำหนดในบทเฉพาะกาล คณะบุคคลฯ อาจเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อตีความหรือวินิจฉัยชี้ขาดก่อนตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง แต่หากมีความจำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ แต่ยังไม่มีการออกกฎหมายลำดับรองในเรื่องดังกล่าว คณะบุคคลฯ อาจดำเนินการตามมาตรา ๙๕ วรรคสาม ในการพิจารณาและมีมติเพื่อกำหนดให้ต้องดำเนินการในเรื่องใดเพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราวหรือเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งเพื่อให้การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเกิดความรวดเร็ว และเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย โดยการพิจารณาและมีมติเพื่อกำหนดให้ต้องดำเนินการในเรื่องใดเพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราวนั้นอาจมีทั้งกรณีที่ต้องเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อตีความหรือวินิจฉัยชี้ขาดก่อน และกรณีที่ไม่ต้องเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีฯ ก่อนก็ได้ หากเป็นเรื่องที่มีได้มีประเด็นปัญหาหรือข้อโต้แย้งในการดำเนินการตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง แล้วแต่กรณี

ประเด็นที่สาม กรณีมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ แล้ว จะมีผลให้กรรมการในคณะบุคคลฯ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อธิการบดี ตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ พ้นจากตำแหน่งอธิการบดีและกรรมการในคณะบุคคลฯ หรือไม่ และจะมีผลให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขต และประธานกรรมการบริหารประจำภาค พ้นจากตำแหน่งหรือไม่

ความเห็น โดยที่มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ บัญญัติให้อธิการบดีต้องได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งอธิการบดีต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งอธิการบดีตามมาตรา ๘๓ ซึ่งมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ บัญญัติให้ในวาระเริ่มแรกภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีการสรรหาอธิการบดีโดยมีคณะกรรมการสรรหาอธิการบดีทำหน้าที่สรรหาผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอต่อรัฐมนตรี และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง จึงเห็นได้ว่า ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีคนใหม่ ทั้งนี้ สอดคล้องตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ที่ได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสรีจที่ ๓๓/๒๕๖๓

เมื่อคณะบุคคลฯ ได้ดำเนินการสรรหาอธิการบดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เสนอรายชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหาเป็นอธิการบดีเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามกระบวนการขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๓ และต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แล้ว ย่อมมีผลทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ พ้นจากตำแหน่งอธิการบดี และโดยที่มาตรา ๓๐ วรรคเจ็ด บัญญัติว่าเมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้ประธานกรรมการบริหารประจำภาคพ้นจากตำแหน่งด้วย ดังนั้น เมื่อผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ พ้นจากตำแหน่งอธิการบดี ย่อมมีผลให้รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขต และประธานกรรมการบริหารประจำภาค ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในช่วงเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ พ้นจากตำแหน่งด้วย ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงมาตรา ๓๐ วรรคเจ็ด และมาตรา ๓๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะบุคคลฯ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีอีกหน้าที่หนึ่งตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ แม้ว่าจะพ้นจากตำแหน่งอธิการบดี แต่โดยที่ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกำหนดให้คณะบุคคลฯ พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ดังนั้น กรรมการในคณะบุคคลฯ จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่ในคณะบุคคลฯ ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าวหรือมีสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ

อนึ่ง โดยที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ มีผลใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานานแล้ว แต่ปัจจุบัน มกช. ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ และอธิการบดีตามมาตรา ๓๐ ทำให้องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ ยังไม่ครบถ้วน สมควรที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจะได้ดำเนินการเร่งรัดให้มีบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเพื่อให้มีสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตาม

เจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์ให้อธิการบดีมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานภายในมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยมีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย (เรื่องเสร็จที่ ๕๗๓/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง หน้าที่และอำนาจของคณะบุคคล ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘)

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

พฤษภาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๔ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ สถานะทางกฎหมายและหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดิน “หนองหาร” จังหวัดสกลนคร

ประเด็น ที่ดินภายในแนวเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นที่ราชพัสดุหรือไม่ และหน่วยงานใดมีหน้าที่และอำนาจในการดูแลรักษา

ความเห็น มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดความหมายของที่ราชพัสดุไว้ให้หมายถึง (๑) อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด (๒) ที่ดินที่สงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ และ (๓) ที่ดินที่สงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามกฎหมาย และมาตรา ๗ (๑) ยังกำหนดให้ที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่สงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามกฎหมาย ถือเป็นที่ราชพัสดุด้วย ทำให้ที่ราชพัสดุครอบคลุมถึงที่ดินหรือที่รกร้างว่างเปล่าที่สงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามกฎหมาย โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงการเข้าใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและป้องกันปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

สำหรับกรณีตามข้อหาเรื่องนี้ เมื่อพิจารณามาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุฯ และมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครฯ ที่กำหนดให้หวงห้ามที่ดินดังกล่าวไว้เพื่อประโยชน์ในการบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ และห้ามมิให้ผู้ใดเข้าหักร้าง จัดทำ หรือปลูกสร้างด้วยประการใด ๆ ในที่ดินนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรมประมงได้ใช้ที่ดินเพื่อภารกิจของกรมประมงต่อเนื่องกันมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน และยังมีส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวบางส่วนเพื่อเป็นที่ตั้งหรือสถานที่ทำการเพื่อประโยชน์ในงานราชการตามภารกิจที่รับผิดชอบด้วย จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ของการตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว มีขึ้นเพื่อประโยชน์ของกรมประมงในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประมงให้สำเร็จลุล่วง โดยกำหนดแนวเขตที่ดินบริเวณหนองหารเพื่อให้กรมประมงเข้ามาปรับปรุงและพัฒนาหนองหาร รวมทั้งบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อประโยชน์ในการบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ และกรมประมงได้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อภารกิจในราชการของกรมประมงอย่างต่อเนื่องตลอดมา ดังนั้นที่ดินทั้งหมดทั้งพื้นดินและพื้นน้ำภายในแนวเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครฯ จึงเป็นที่ดินที่สงวนหรือหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามกฎหมาย และมีสถานะเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา ๖ (๓) และมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุฯ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ โดยมีกรมธนารักษ์เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการปกครอง ดูแล และบำรุงรักษาที่ราชพัสดุนั้นตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

(เรื่องเสร็จที่ ๒๐๐/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สถานะทางกฎหมายและหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดิน “หนองหาร” จังหวัดสกลนคร - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

เรื่องที่ ๒ การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตราย

ประเด็น ข้อ ๑๕ แห่งประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ ครอบคลุมถึงรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานได้เสนอมาพร้อมคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานก่อนที่ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับหรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายที่มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดมาตรการควบคุม ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมไว้เป็นการเฉพาะ ตามมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้โครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในกรณีที่เป็นโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่จะต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการให้ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้นรวมทั้งสำเนียงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอการสั่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการนั้นไว้จนกว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะได้รับความเห็นชอบหรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ และได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติในเรื่องการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมเป็นสำคัญ จึงกำหนดเงื่อนไขให้ต้องมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนที่ผู้มีอำนาจอนุญาตจะพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการได้เมื่อประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมฯ ได้กำหนดให้กิจการโรงงานที่เกี่ยวข้องกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (ประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ ๑๐๕) เป็นกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รายงาน EIA) ก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ จึงเป็นกรณีที่กฎหมายประสงค์จะกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานดังกล่าวต้องจัดทำรายงาน EIA อันเป็นมาตรการอีกขั้นตอนหนึ่งนอกเหนือจากระบบอนุญาตปกติที่จะควบคุมตรวจสอบโครงการหรือกิจการของผู้ขออนุญาตเสียก่อนว่ามีผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร จึงเป็นผลให้มี

การเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการดำเนินการทางกฎหมายของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เกี่ยวกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

เมื่อข้อ ๑๕ แห่งประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมฯ เป็นการรองรับเฉพาะ บรรดารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด และได้ยื่นไว้ก่อนประกาศฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับซึ่งยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยไม่มีข้อใดของประกาศดังกล่าว กำหนดสาระสำคัญเพื่อรองรับบรรดารายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อ คุณภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานที่ได้จัดทำเสนอมาพร้อมคำขอรับใบอนุญาต ประกอบกิจการโรงงานตามที่กฎหมายว่าด้วยโรงงานกำหนดก่อนที่ประกาศดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ และยังอยู่ ระหว่างการพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่าจะต้อง ดำเนินการอย่างไรต่อไป กรณีจึงต้องถือปฏิบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติกำหนด ประกอบกับเมื่อได้พิจารณาขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการของกรมโรงงาน อุตสาหกรรมที่กำหนดให้รายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงานเป็นเพียงรายการหนึ่งที่ใช้ประกอบการพิจารณา อนุญาต ประกอบกิจการโรงงานเท่านั้น แม้ว่าผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจะได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับ การศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ โรงงานไว้แล้วและรายงานดังกล่าวจะได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณารายงานฯ แล้วก็ตาม แต่ยังคงมีรายละเอียดหรือข้อเท็จจริงอื่นที่ผู้มีอำนาจอนุญาตต้องพิจารณาประกอบการอนุญาต และเมื่อยัง ไม่มีการอนุญาตก็ไม่ทำให้เกิดสิทธิใด ๆ แก่ผู้ยื่นคำขอ ดังนั้น เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฯ โดยกำหนดให้กิจการโรงงานเกี่ยวกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุ ที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานต้องจัดทำรายงาน EIA ด้วย จึงทำให้สภาพ ทางกฎหมายเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ ผู้ยื่นคำขอมิหน้าที่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดในกฎหมาย ให้ครบถ้วนเสียก่อน จึงจะได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตามคำขอนั้นได้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาต ตามกฎหมายจึงต้องรอการอนุญาตไว้จนกว่ารายงาน EIA ที่ผู้ขอรับใบอนุญาตได้จัดทำจะได้รับความเห็นชอบ หรือถือว่าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ และได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ซึ่งให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๖๒๒/๒๕๓๖

อนึ่ง โดยที่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนด ให้โรงงานบางประเภทที่นอกเหนือไปจากการประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุ ที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เป็นโครงการหรือกิจการที่เจ้าของโครงการ ต้องจัดทำรายงาน EIA ซึ่งมีรายละเอียด ข้อเท็จจริง และสาระสำคัญที่มีความครอบคลุมในมิติที่หลากหลาย ทั้งด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มีข้อเสนอแนะว่า เพื่อเป็นการบูรณาการการทำงานระหว่างส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อลดภาระและขั้นตอนทางกฎหมาย รวมถึงความซ้ำซ้อนในการจัดทำรายงาน EIA ที่ต้อง จัดทำตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ต่างก็มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชน

เช่นเดียวกัน สมควรที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมและสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะปรึกษาร่วมกันเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเพื่อไม่ให้สร้างภาระในการปฏิบัติตามกฎหมาย ของประชาชนจนเกินสมควร

(เรื่องเสรีจที ๖๒๒/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตราย - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗)

เรื่องที่ ๓ **อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก**

ประเด็น กรุงเทพมหานครสามารถส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการค้างชำระภาษีประจำปี สำหรับรถและจดหมายประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของรถไปชำระภาษีค้าง และเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการส่งจดหมาย ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือเพื่อดำเนินการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกได้หรือไม่ โดยอาศัยอำนาจตาม กฎหมายใด

ความเห็น มาตรา ๒๕๐ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐ ต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ บัญญัติให้ภาษีและค่าธรรมเนียมรถหรือรถยนต์ หรือล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และในขณะเดียวกันพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ก็ได้กำหนดบทบัญญัติที่สอดคล้องกับมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครฯ กล่าวคือ มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗ บัญญัติว่า เงินภาษีประจำปีรวมทั้งเงินเพิ่มและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ ที่จัดเก็บได้ในกรุงเทพมหานครให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร และมาตรา ๘๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่ง ทางบก (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า เงินภาษีรถตามพระราชบัญญัตินี้ที่จัดเก็บได้ในกรุงเทพมหานคร ให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร จึงเห็นได้ว่า แม้ว่ากรมการขนส่งทางบกจะมีหน้าที่และอำนาจในการจัดเก็บ ภาษีดังกล่าวก็ตาม แต่เงินภาษีประจำปีที่จัดเก็บได้ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง ทางบกนั้นจะตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร หากมีภาษีค้างชำระมากเท่าไร ความเสียหายย่อมเกิดขึ้นแก่ กรุงเทพมหานครมากเท่านั้น การร่วมมือกันให้มีการชำระภาษีให้ถูกต้องครบถ้วน จึงย่อมเป็นประโยชน์โดยตรง แก่กรุงเทพมหานคร

สำหรับกรณีที่กรุงเทพมหานครและกรมการขนส่งทางบกได้ทำบันทึกข้อตกลงฯ โดยข้อ ๑ ของบันทึกข้อตกลงดังกล่าวกำหนดให้กรุงเทพมหานครสามารถปฏิบัติงานสนับสนุนกรมการขนส่งทางบก ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีประจำปีที่ค้างชำระสำหรับรถที่จดทะเบียนในกรุงเทพมหานคร และการประชาสัมพันธ์ เชิญชวน อำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าของรถสามารถชำระภาษีประจำปีสำหรับรถและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นั้น เห็นว่า มาตรา ๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน การที่กรุงเทพมหานคร จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกรมการขนส่งทางบกซึ่งก็เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงฯ โดยการส่งหนังสือ แจ้งเตือนให้เจ้าของรถไปชำระภาษีรถประจำปี ก็เป็นไปเพื่อให้การจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์และภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกสำหรับรถที่จดทะเบียนในกรุงเทพมหานครนั้น มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างครบถ้วน ซึ่งจะส่งผลให้กรุงเทพมหานครมีรายได้ เพิ่มขึ้นด้วย การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกรุงเทพมหานครโดยตรง อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนมีวินัยในการเสียภาษีอากรให้ครบถ้วนตามกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ด้วยเหตุนี้ กรุงเทพมหานคร จึงสามารถส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการค้างชำระภาษีประจำปีสำหรับรถและจดหมายประชาสัมพันธ์ ให้เจ้าของรถไปชำระภาษีค้างได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นการร่วมมือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน มิใช่เป็นการมอบหมาย หน้าที่และอำนาจในการจัดเก็บภาษี หน้าที่และอำนาจในการจัดเก็บภาษียังคงเป็นของกรมการขนส่งทางบก ตามที่กฎหมายกำหนด และเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่ากรุงเทพมหานครสามารถดำเนินการในเรื่องนี้ตามบันทึก ข้อตกลงฯ ที่ทำกันไว้ได้ กรุงเทพมหานครย่อมสามารถเบิกจ่ายจากงบประมาณของกรุงเทพมหานครได้ ส่วนจะเป็นการจำเป็นต้องขออนุมัติงบประมาณจากสภากรุงเทพมหานครหรือไม่นั้น ย่อมเป็นไปตาม กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

(เรื่องเสร็จที่ ๖๕๘/๒๕๖๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของกรุงเทพมหานคร ในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

เรื่องที่ ๔ การดำเนินงานขององค์การคลังสินค้าในกรณีคณะกรรมการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติ หน้าที่ได้และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า

ประเด็นที่หนึ่ง ในกรณีที่ตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าว่างลง บุคคลใด เป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า และคำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๔๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ที่ระบุเพียงกรณี ที่ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ สามารถใช้บังคับในกรณีนี้ได้หรือไม่

ความเห็น การรักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ในกรณีที่ตำแหน่งผู้อำนวยการ องค์การคลังสินค้าว่างลง ย่อมเป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้า พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดว่า เมื่อผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าว่างลง และยังมีได้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ให้รองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ถ้าไม่มี รองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าหรือรองผู้อำนวยการคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการองค์การคลังสินค้าพิจารณาแต่งตั้งพนักงานคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการ องค์การคลังสินค้า โดยให้ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้านี้มีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับ

ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า อันเป็นกรณีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ ได้กำหนดเกี่ยวกับการรักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าไว้อย่างชัดเจนแล้ว เป็น ๒ กรณี ซึ่งต้องพิจารณาตามลำดับคือ (๑) ในกรณีที่ยังมีรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าอยู่ ให้รองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าเป็นอันดับแรก และ (๒) หากไม่มีรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าหรือรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการองค์การคลังสินค้าพิจารณาแต่งตั้งพนักงานคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ในเรื่องเสรีจที่ ๗๕๒/๒๕๔๖

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าได้มีคำสั่งองค์การคลังสินค้าที่ ๑๖/๒๕๖๗ เรื่อง การมอบหมายให้พนักงานปฏิบัติงาน ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ให้ นาย ก. นักบริหาร ๙ รักษาการในตำแหน่งรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า อันเป็นการใช้อำนาจของผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าในการจัดการและดำเนินกิจการขององค์การคลังสินค้าตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ ประกอบกับข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับว่าด้วยระเบียบพนักงานองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖ กำหนดว่า ถ้าตำแหน่งพนักงานองค์การคลังสินค้าว่างลง และยังมีได้แต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งนั้นหรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าสั่งให้พนักงานผู้ซึ่งเห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้ โดยให้ผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้นทุกประการ ด้วยเหตุนี้ นาย ก. ซึ่งเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าตามคำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๑๖/๒๕๖๗ฯ จึงย่อมมีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าที่ตนรักษาการ และโดยที่มาตรา ๒๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ บัญญัติว่า เมื่อผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าว่างลง และยังมีได้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ให้รองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าหรือรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการองค์การคลังสินค้าพิจารณาแต่งตั้งพนักงานคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ดังนั้น เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าว่างลง นาย ก. ซึ่งเป็นผู้รักษาการแทนรองผู้อำนวยการคลังสินค้า จึงรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าได้โดยผลของมาตรา ๒๕ โดยมีพักต้องพิเคราะห์คำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๔๕/๒๕๖๕ฯ ที่ระบุเพียงผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าในกรณีที่ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

ประเด็นที่สอง ตามที่ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าได้มีคำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๑๖/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ เรื่อง การมอบหมายให้พนักงานปฏิบัติงาน คำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๑๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ เรื่อง การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ และคำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๓๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เรื่อง การมอบอำนาจในสำนักทรัพยากรมนุษย์ สำนักบัญชี และการเงิน สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ สำนักพัฒนาธุรกิจ สำนักโลจิสติกส์ และสำนักสัตว์น้ำ และบริหารคลัง เพื่อบริหารให้บุคคลปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งการมอบอำนาจในกรณีต่าง ๆ และต่อมาผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าพ้นจากตำแหน่ง คำสั่งดังกล่าวยังมีผลใช้บังคับหรือไม่

ความเห็น มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ กำหนดให้ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้านำอำนาจและหน้าที่จัดการและดำเนินกิจการขององค์การคลังสินค้าให้เป็นไปตามนโยบายและข้อบังคับที่คณะกรรมการองค์การคลังสินค้าได้วางไว้ และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานทุกตำแหน่ง

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ในการออกคำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๑๖/๒๕๖๗ฯ คำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๑๗/๒๕๖๗ฯ และคำสั่งองค์การคลังสินค้า ที่ ๓๕/๒๕๖๗ฯ จึงเป็นกรณีที่นาย ก. ในฐานะผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าออกคำสั่งในการบริหารจัดการงานขององค์การคลังสินค้าตามที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ และข้อบังคับว่าด้วยระเบียบพนักงานองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ ๙)ฯ กำหนดให้อำนาจไว้ เมื่อไม่มีข้อเท็จจริงว่า นาย ก. ใช้อำนาจหน้าที่ออกคำสั่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งดังกล่าวจึงมีผลใช้บังคับและผูกพันการจัดการและกระทำการดำเนินกิจการขององค์การคลังสินค้า จนกว่าจะมีการยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น แม้อันมา นาย ก. ผู้ลงนามในคำสั่งทั้งสามฉบับดังกล่าวจะพ้นจากการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ ก็ตาม การพ้นจากการดำรงตำแหน่งก็ได้กระทบต่อการใช้อำนาจในฐานะผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าที่ได้กระทำไปโดยชอบด้วยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ และข้อบังคับว่าด้วยระเบียบพนักงานองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ ๙)ฯ ในขณะที่ยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ข้างต้น

ประเด็นที่สาม ในระหว่างที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าตามข้อ ๔๐ วรรคสอง แห่งข้อบังคับว่าด้วยระเบียบพนักงานองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ ๙)ฯ จะต้องดำเนินการอย่างไร

ความเห็น ข้อบังคับว่าด้วยระเบียบพนักงานองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ ๙)ฯ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยแก่พนักงานองค์การคลังสินค้าไว้แล้ว โดยข้อ ๔๐ แห่งข้อบังคับดังกล่าวกำหนดว่า การอุทธรณ์เนื่องจากการถูกลงโทษฐานผิดวินัย ให้อุทธรณ์ต่อผู้มีอำนาจบังคับบัญชาเหนือผู้สั่งลงโทษขึ้นไปชั้นหนึ่ง โดยทำเป็นหนังสือมีสำเนาถูกต้องหนึ่งฉบับ ลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และในกรณีที่ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ว. ประธานกรรมการองค์การคลังสินค้าพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากลาออกเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ และยังไม่มีการแต่งตั้งบุคคลใดเพื่อดำรงตำแหน่งประธานกรรมการองค์การคลังสินค้าขึ้นใหม่ อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ หรือข้อบังคับว่าด้วยระเบียบพนักงานองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ ๙)ฯ กำหนดรองรับกรณีประธานกรรมการองค์การคลังสินค้าพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ดังนั้น กรณีจึงไม่มีบุคคลดำรงตำแหน่งประธานกรรมการองค์การคลังสินค้าที่จะทำหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ในกรณีที่ผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าเป็นผู้สั่งลงโทษตามที่ข้อ ๔๐ วรรคสอง กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อพิพาทเกี่ยวกับคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่พนักงานองค์การคลังสินค้าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามสัญญาจ้างแรงงาน หรือตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแรงงานตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม หรือกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ที่กำหนดให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยต้องใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยต่อประธานกรรมการองค์การคลังสินค้าก่อนจึงจะนำคดีไปฟ้องต่อศาลแรงงานได้ ข้อพิพาทนี้จึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธี

พิจารณาคดีแรงงานฯ ที่กำหนดให้ต้องร้องเรียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดก่อนจึงจะดำเนินการในศาลแรงงานได้ แม้ว่าจะมีข้อ ๔๐ วรรคสอง แห่งข้อบังคับว่าด้วยระเบียบพนักงานองค์การคลังสินค้า (ฉบับที่ ๙) กำหนดให้ต้องอุทธรณ์ต่อประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า ข้อบังคับที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ ดังกล่าวก็มีใช้กฎหมายตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงานฯ ดังนั้น แม้ขณะนี้ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า ก็ไม่เป็นการตัดสิทธิพนักงานองค์การคลังสินค้าซึ่งถูกลงโทษทางวินัยในกรณีดังกล่าวที่จะนำคดีไปฟ้องต่อศาลแรงงานต่อไป ทั้งนี้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๓) ในเรื่องเสร็จที่ ๕๒๔/๒๕๖๓ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๕๒๒/๒๕๕๗

ประเด็นที่สี่ ในระหว่างที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า บุคคลใดเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบพนักงานองค์การคลังสินค้ากลับเข้าทำงานตามคำพิพากษาของศาลแรงงานและบุคคลใดมีอำนาจอนุญาตให้พนักงานองค์การคลังสินค้าลาออก

ความเห็น ตามที่ได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สองแล้วว่า นาย ก. ผู้รักษาการในตำแหน่งรองผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าเป็นผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ นาย ก. ย่อมมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้าและเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการดังกล่าวได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๓) มีข้อสังเกตสี่ประการ ดังนี้

๑. การที่ประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า รองประธานกรรมการองค์การคลังสินค้า และกรรมการองค์การคลังสินค้า จำนวน ๕ คน ได้ลาออกจากการดำรงตำแหน่ง ส่งผลให้คณะกรรมการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นต้นมา แต่กระบวนการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการรัฐวิสาหกิจล่าช้า โดยใช้เวลากว่าหนึ่งปี ย่อมกระทบต่อการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ โดยประกาศสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ กรณีรัฐวิสาหกิจมีกรรมการไม่เพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๖ ก็กำหนดระยะเวลาเฉพาะขั้นตอนที่กระทรวงเจ้าสังกัดต้องดำเนินการจัดส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครพร้อมเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แก่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ โดยให้จัดส่งภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นสุดประกาศรับสมัครเท่านั้น โดยมีได้กำหนดระยะเวลาโดยรวมทั้งหมดในการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจไว้ สมควรที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติกำหนดกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยอาจพิจารณาเทียบเคียงจากกรอบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การสรรหาประธานกรรมการ กรรมการในคณะกรรมการองค์การมหาชน และผู้อำนวยการองค์การมหาชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. เนื่องจากการที่รัฐวิสาหกิจไม่มีคณะกรรมการที่ครบองค์ประกอบหรือการสรรหาคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจมีความล่าช้าเกินสมควร ดังเช่นกรณีคณะกรรมการองค์การคลังสินค้าซึ่งใช้เวลานานถึงหนึ่งปีก็ยังไม่ได้คณะกรรมการองค์การคลังสินค้ามาทำหน้าที่ ทำให้กระทบต่อการดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจอย่างยิ่ง เช่น ไม่มีผู้อนุมัติงบประมาณ ไม่มีองค์กรสูงสุดในการบริหารงานบุคคล ไม่มีผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจดังกล่าว ฯลฯ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงควรมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อกำหนดให้อำนาจคณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะ

ของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจในการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่บริหารงานรัฐวิสาหกิจไปพลางก่อนในกรณีที่องค์ประกอบของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจไม่ครบถ้วน เพื่อมิให้การดำเนินงานกิจการสำคัญของรัฐวิสาหกิจต้องหยุดชะงักลง

อนึ่ง ปัญหาในลักษณะเดียวกันนี้อาจเกิดขึ้นในหน่วยงานอื่นของรัฐ เช่น องค์กรกำกับดูแล (regulator) หรือหน่วยงานอื่น ซึ่งกฎหมายที่จัดตั้งหน่วยงานนั้น ๆ ไม่มีบทบัญญัติรองรับการแก้ไขปัญหามิฉะนั้นคณะกรรมการซึ่งกำกับดูแลหน่วยงานดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงาน ในกรณีเช่นนี้ก็อาจจำเป็นต้องออกกฎหมายกลางเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๓. โดยที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การคลังสินค้าฯ มีผลใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานาน และมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการไม่มีบทบัญญัติรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในกรณีที่องค์ประกอบของคณะกรรมการไม่ครบถ้วน หรือบทบัญญัติรองรับกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ ฯลฯ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การคลังสินค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และโปร่งใส สมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวโดยเร่งด่วนต่อไป

๔. เนื่องจากกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒๐ ฉบับ และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การของรัฐบาล จำนวน ๙ ฉบับ มิได้มีการกำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกรณีที่องค์ประกอบของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจไม่ครบถ้วน ซึ่งทำให้กระทบถึงการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจอย่างมีนัยสำคัญ จึงสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวในอนาคต

(เรื่องเสร็จที่ ๖๙๖/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินงานขององค์การคลังสินค้าในกรณีคณะกรรมการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๓)

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

มิถุนายน ๒๕๖๗

จำนวน ๔ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ การนำรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลไปใช้รับจ้างขนส่งสินค้า

ประเด็น กฎกระทรวงฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้ทรงรับจดทะเบียนรถยนต์สามล้อ แต่ผ่อนผันการจดทะเบียนได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงคมนาคมกำหนด ซึ่งได้มีการออกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการผ่อนผันการจดทะเบียนรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกำหนดให้การผ่อนผันจะพิจารณาจากเหตุผลความจำเป็นและความสม่ำเสมอในการใช้รถ และไม่มีรถลักษณะอื่นที่เหมาะสมในการขนส่งสินค้าหรือคนโดยสาร แต่โดยที่ปัจจุบันประชาชนมีความประสงค์จะใช้รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลที่หลากหลายยิ่งขึ้น ซึ่งนอกจากการใช้ขนส่งสินค้าในกิจการขนส่งของตนเองแล้ว ยังประสงค์จะใช้ในการรับจ้างขนส่งสินค้าด้วย จึงมีปัญหาวารรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลที่ได้รับการผ่อนผันการจดทะเบียนจะนำมาใช้รับจ้างขนส่งสินค้าได้หรือไม่

ความเห็น ตามกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่าง ๆ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้รถยนต์สามล้อสามารถจดทะเบียนได้ ๒ ประเภท คือ รถยนต์สาธารณะที่เป็นรถยนต์รับจ้างสามล้อ และรถยนต์ส่วนบุคคลที่เป็นรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้บัญญัติว่า “รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการ และรถยนต์ส่วนบุคคล โดย “รถยนต์สาธารณะ” ใช้สำหรับการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือใช้เป็นรถยนต์สาธารณะอื่นนอกจากรถยนต์โดยสารประจำทาง “รถยนต์บริการ” ใช้สำหรับบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคนหรือให้เช่าเป็นรถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการพัฒนาจร และรถยนต์บริการให้เช่า ส่วน “รถยนต์ส่วนบุคคล” หมายความว่า รถยนต์นั่งส่วนบุคคล และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เห็นได้ว่าพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ กำหนดประเภทรถยนต์ที่นำมาจดทะเบียนไว้เพียง ๓ ประเภท ซึ่งไม่ได้กำหนดให้รับจดทะเบียนรถยนต์ที่ใช้เพื่อการรับจ้างขนส่งสินค้าของบุคคลอื่น และเมื่อพิจารณามาตรา ๔ ประกอบกับมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดลักษณะของการขนส่งเพื่อสินจ้างไว้ ได้แก่ การขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง และการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ส่วนการขนส่งเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเองเป็นการขนส่งส่วนบุคคล ฯลฯ ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบการขนส่งตามลักษณะที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนเสียก่อน และเมื่อการรับจ้างขนส่งสินค้าเพื่อสินจ้างเป็นการขนส่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ แล้ว จึงเป็นกรณีที่ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ

เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกที่มุ่งให้เกิดความปลอดภัย และมีมาตรฐานการให้บริการที่เหมาะสมในการประกอบการขนส่ง เพื่อให้การขนส่งทางบกซึ่งเป็นกิจการพื้นฐานของประเทศมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การประกอบการขนส่งโดยรถไม่ว่ากรณีใด ๆ จึงย่อมอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ เว้นแต่เป็นการขนส่งที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว การที่มาตรา ๕ (๒) (ค) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ บัญญัติให้พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่รถยนต์สามล้อ รถจักรยานยนต์

และรถแทรกเตอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ นั้น มีความหมายว่า รถยนต์สามล้อไม่สามารถนำมาจดทะเบียนเพื่อใช้ในการขนส่งตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ ได้ ดังนั้น การใช้รถยนต์สามล้อในการขนส่งเพื่อสินจ้างจะกระทำได้เพียงใดจึงอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ

สำหรับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลที่ได้จดทะเบียนแล้วตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ และจะนำไปใช้รับจ้างขนส่งสินค้าจะต้องพิจารณาการใช้รถตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ที่ได้บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนไว้ เว้นแต่เป็นกรณีที่กำหนดไว้ในมาตราดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว เห็นว่า มีเจตนารมณ์เพื่อจะควบคุมการใช้รถให้ตรงตามประเภทที่ได้ระบุไว้ในการจดทะเบียน เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์ และของรถตามประเภทของรถที่จดทะเบียนไว้ เนื่องจากการใช้รถนอกเหนือไปจากขอบเขตวัตถุประสงค์ในการจดทะเบียน อาจก่อให้เกิดความปลอดภัยและกระทบกับการใช้รถที่จดทะเบียนประเภทอื่นได้ ดังนั้น กรณีที่จะนำรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลไปใช้รับจ้างขนส่งสินค้านั้น เมื่อไม่ข้อยกเว้นให้สามารถกระทำได้ การฝ่าฝืนโดยนำรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลไปใช้รับจ้างขนส่งสินค้าจึงเป็นการใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนไว้ ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่ารถยนต์สามล้อส่วนบุคคลไม่สามารถนำไปใช้รับจ้างขนส่งสินค้าได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๒ และคณะที่ ๓) มีข้อสังเกตว่า ในปัจจุบันรูปแบบการใช้รถและการขนส่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ทำให้กฎหมายที่มีอยู่ไม่รองรับกับการใช้รถและการขนส่งรูปแบบใหม่ เช่น การนำรถยนต์สามล้อไปใช้ในการรับจ้างเพื่อขนส่งสินค้าซึ่งจะช่วยให้การขนส่งสินค้ามีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น เพราะเป็นรถยนต์ขนาดเล็กซึ่งมีความคล่องตัวสามารถเข้าไปรับส่งสินค้าตามถนนที่แคบหรือซอยต่าง ๆ ได้ดี ฉะนั้น หากกรมการขนส่งทางบกต้องการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้รถยนต์สามล้อในการประกอบการขนส่งลักษณะนี้ สมควรเสนอให้มีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ พระราชบัญญัติรถยนต์ฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีบทบัญญัติรองรับการประกอบการขนส่งทางบกด้วยรถยนต์สามล้อในรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของการขนส่ง ความปลอดภัยของบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง และประโยชน์สาธารณะด้วย

(เรื่องเสร็จที่ ๗๑๔/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การนำรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลไปใช้รับจ้างขนส่งสินค้า - คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๒ และคณะที่ ๓))

เรื่องที่ ๒ การยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็น เมื่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวสามารถใช้เป็นเหตุผลสำหรับการยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ ได้หรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศฯ เป็นกฎหมายที่ตามมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ต้องมีขึ้น โดยการปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ (๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาส

อันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และ (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป้าหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญนี้จะต้องมีอยู่ตลอดไปตราบเท่าที่รัฐธรรมนูญยังมีผลใช้บังคับ แต่ก็มีความจำเป็นต้องแก้ไขหรือปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมและรักษาเป้าหมายตามมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญ กรณีจึงมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายตามมาตรา ๒๕๙ ของรัฐธรรมนูญ อยู่ต่อไปเพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิรูปประเทศตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญ ไม่อาจยกเลิกได้ แต่โดยที่ผ่านมานั้นการปฏิรูปได้ดำเนินการไปบางส่วนแล้ว การที่จะดำเนินการต่อไปก็จำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายเสียใหม่ให้สอดคล้องกันเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีอยู่หรืออาจจะมีขึ้น ตลอดจนกำหนดแนวทางในการดำเนินการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งอาจกำหนดให้มีหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบภารกิจการปฏิรูปประเทศโดยตรงขึ้นด้วยก็ได้หากมีความจำเป็น ซึ่งอาจตั้งเป็นหน่วยงานขึ้นใหม่หรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีอยู่แล้ว เช่น สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง รับผิดชอบภารกิจนี้เป็นการเฉพาะ

(เรื่องเสร็จที่ ๗๓๕/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

เรื่องที่ ๓ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สามตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับแล้ว สิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลหรือกฎหมายว่าด้วยการชลประทานซึ่งเข้าลักษณะเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม จะสิ้นสุดไปทันทีตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ หรือไม่

ความเห็น บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดขึ้นเพื่อรองรับสิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อภารกิจในช่วงการเปลี่ยนผ่านไปสู่การบริหารจัดการน้ำตามหลักเกณฑ์ใหม่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ โดยกำหนดหน้าที่ให้ผู้ใช้น้ำเดิมซึ่งเข้าลักษณะเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม ต้องมายื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในหกสิบวันนับจากวันที่กฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำฯ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ใช้บังคับ เมื่อมายื่นคำขอภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว สิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิมก็ยังสามารถใช้ต่อไปได้จนกว่าอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลหรืออธิบดีกรมชลประทาน แล้วแต่กรณี จะมีคำสั่งไม่อนุญาต ซึ่งเป็นไปโดยผลของกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเมื่อผู้ใช้น้ำเดิมยังคงใช้น้ำนั้นต่อไปก็มีหน้าที่ที่จะต้องชำระค่าใช้น้ำตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

สำหรับผู้ใช้น้ำอยู่เดิมที่เข้าลักษณะเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองหรือประเภทที่สาม แต่ไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใช้น้ำใหม่ภายในหกสิบวันนับจากวันที่กฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำฯ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีผลใช้บังคับตามเงื่อนไขที่กฎหมาย

กำหนด สิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลหรือกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน
จึงสิ้นสุดลง

ประเด็นที่สอง เมื่อกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน
และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกตามความ
ในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ใช้บังคับแล้ว กฎกระทรวงเรียกเก็บค่าใช้น้ำที่ออกตาม
กฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลและกฎหมายว่าด้วยการชลประทานจะสิ้นสุดไปตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๕
แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ หรือไม่

ความเห็น พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกฎหมายกลางในการบูรณาการ
การบริหารจัดการน้ำที่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับในความรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ ให้เป็นไป
ในแนวทางเดียวกัน โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดขอบเขตการใช้บังคับของ
พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ไว้ว่า การจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู
การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และสิทธิในน้ำ จะต้องเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่มี
กฎหมายในเรื่องดังกล่าวกำหนดไว้โดยเฉพาะ ก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายเฉพาะนั้น เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นไปตามหลักกฎหมายที่เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า กรณีที่มีกฎหมาย
บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ต้องนำกฎหมายในส่วนที่มีบทบัญญัติหรือความของเนื้อหาเฉพาะนั้นมาใช้บังคับ
(*lex specialis derogat legi generali*) โดยมีได้ประสงค์ให้กฎหมายนั้นถูกยกเลิกไปทั้งฉบับ สำหรับกรณีการใช้
น้ำบาดาลนั้น กฎหมายน้ำบาดาลมีบทบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวกับการใช้น้ำบาดาลไว้ เช่น การใช้อันอาจก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือทำให้แผ่นดินทรุด รวมถึงค่าอนุรักษ์น้ำบาดาลหรือกรณีการใช้
น้ำชลประทานก็ได้กำหนดอัตราค่าชลประทานไว้เป็นการเฉพาะเพื่อการเก็บค่าชลประทาน โดยให้เรียกเก็บ
ไม่เกินลูกบาศก์เมตรละห้าสิบบatang ในมาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๔๘๕

เมื่อพิจารณาหลักกฎหมายข้างต้นแล้ว กรณีการกำหนดอัตราค่าใช้น้ำได้มีการกำหนดอัตรา
ค่าใช้น้ำตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลและกฎหมายว่าด้วยการชลประทานโดยเฉพาะไว้แล้ว จึงต้องนำบทบัญญัติ
ตามกฎหมายดังกล่าวมาบังคับใช้ แต่โดยที่มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดให้
นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีอำนาจออกกฎกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกเก็บ ลดหย่อน
หรือยกเว้นค่าใช้น้ำ จึงเป็นการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดกรอบในการกำหนดอัตราค่าใช้น้ำเพื่อให้หน่วยงาน
ที่มีอำนาจหน้าที่ไปกำหนดอัตราค่าใช้น้ำตามกฎหมายที่ตนรับผิดชอบให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตาม
มาตรา ๔๙ (๑) แต่การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและกรมชลประทานยังคงต้องกำหนด
โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลและกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน ด้วยเหตุนี้ กฎกระทรวง
กำหนดอัตราค่าใช้น้ำซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลหรือกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน จึงยังไม่สิ้นสุด
ตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาบทวน
อัตราค่าใช้น้ำให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ
ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม

ประเด็นที่สาม เมื่อผู้ใช้น้ำเดิมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ แล้ว จะต้องชำระค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฉบับใหม่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ หรือไม่

ความเห็น เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มุ่งหมายเพื่อรองรับสิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิม โดยกำหนดหน้าที่ให้ผู้ใช้น้ำเดิมซึ่งเข้าลักษณะเป็นการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ภายในหกสิบวันนับจากวันที่กฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตการใช้น้ำฯ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีผลใช้บังคับ เพื่อให้สามารถใช้น้ำได้ต่อไปอันเป็นการรองรับสิทธิในการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำเดิมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล จนกว่าอธิบดีจะมีคำสั่งไม่อนุญาต ส่วนการที่บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๔ กำหนดเป็นหน้าที่ให้ผู้ใช้น้ำเดิมยื่นคำขอรับใบอนุญาตนั้น เป็นการยื่นคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำฉบับใหม่ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ เมื่อกรณีดังกล่าวถือเป็นการยื่นคำขอรับใบอนุญาตฉบับใหม่ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ผู้ใช้น้ำเดิมจึงต้องชำระค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตใช้น้ำด้วยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า การจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจะต้องจัดเก็บตามกฎหมายใดนั้น เห็นว่า มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดไม่ให้นำความในมาตรา ๔๘ ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สามมาใช้บังคับกับการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะที่เป็นน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ดังนั้น อัตราค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลจึงต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจึงสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาลฯ ได้ เนื่องจากมีบทบัญญัติยกเว้นไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ส่วนค่าธรรมเนียมคำขอนั้น เมื่อมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ไม่ได้กำหนดยกเว้นไว้เช่นเดียวกับกรณีของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต จึงต้องจัดเก็บตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สาม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ

ประเด็นที่สี่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ในการจัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปาตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ถือว่าเป็นการผลิตน้ำเพื่อให้บริการด้านอุปโภคบริโภคแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยไม่แสวงหากำไร ซึ่งได้รับยกเว้นค่าใช้น้ำตามข้อ ๔ (๒) แห่งกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สามฯ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ หรือไม่

ความเห็น โดยที่ข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สามฯ กำหนดไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าให้ยกเว้นค่าใช้น้ำไว้ในกรณีใดบ้าง ซึ่งหากการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าว ก็ย่อมได้รับการยกเว้นค่าใช้น้ำ ทั้งนี้ สำหรับการพิจารณาว่าการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีใด จะถือว่าเป็นการผลิตน้ำเพื่อให้บริการด้านอุปโภคบริโภคแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยไม่แสวงหากำไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นรายกรณี

ประเด็นที่ห้า อธิบดีสามารถมอบอำนาจในการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภที่สองตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ และการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภที่สามตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้หรือไม่

ความเห็น หน้าที่และอำนาจของอธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล และอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีลักษณะเป็นอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมาย และไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น และมีได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ อธิบดีจึงสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ซึ่งมีหลักการสำคัญกำหนดไว้ว่าการมอบอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการ ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาและผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจมอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มอบอำนาจกำหนด ดังนั้น เมื่อบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภที่สองและประเภที่สาม อธิบดีจึงสามารถมอบอำนาจในการออกใบอนุญาตใช้น้ำประเภที่สองและประเภที่สามได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มีข้อสังเกตว่า บทบัญญัติบางประการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีความไม่ชัดเจนซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนและเกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของผู้บังคับใช้กฎหมายได้ เช่น การจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำที่เป็นน้ำบาดาล โดยการจัดเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวจะต้องจัดเก็บตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับ ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรพิจารณาทบทวนและปรับปรุงกลไกทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ให้เกิดความชัดเจนเพื่อความมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย โดยสามารถดำเนินการตามแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

(เรื่องเสร็จที่ ๗๗๒ - ๗๗๓/๒๕๖๗ วันที่ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

เรื่องที่ ๔ ลิงแสมและลิงวอกที่จับมาและนำไปเลี้ยงยังสถานที่เลี้ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น “สัตว์” ตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือไม่

ประเด็น ลิงแสมและลิงวอกที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนและเขตเมืองและไม่สามารถหากินเองได้ตามธรรมชาติ ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จับและนำไปเลี้ยงยังสถานที่เลี้ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติที่สามารถประกาศกำหนดเพื่อให้เป็น “สัตว์” ตามนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ฯ กำหนดนิยามคำว่า “สัตว์” ที่จะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่า สัตว์เลี้ยงในกรณีต่าง ๆ รวมถึงสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติบางชนิด หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสงค์จะให้ สัตว์ดังกล่าวได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ก็มีอำนาจประกาศกำหนดให้สัตว์ที่อาศัยอยู่ใน ธรรมชาติดังกล่าวเป็นสัตว์ที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้ จึงเป็นดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่จะพิจารณากำหนดสัตว์ที่จะดำเนินการคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัตินี้ได้ ตามที่เห็นสมควร สำหรับปัญหาว่าลิงแสมหรือลิงวอกที่อยู่อาศัยในเขตชุมชนและเขตเมืองโดยไม่สามารถ หากินเองตามธรรมชาติได้ จะเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติหรือไม่นั้น ย่อมต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริง และหลักการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งพฤติกรรมของสัตว์ประเภทดังกล่าวส่วนใหญ่ประกอบด้วย ซึ่งมีไขปัญหา ข้อกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จะพิจารณาให้ความเห็น

ส่วนปัญหาที่ว่า หากลิงแสมและลิงวอกไม่เป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติตามประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เบิกค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่ เป็นการหารือเกี่ยวกับการเบิกเงินตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ซึ่งเป็นระเบียบ ภายในของกระทรวงมหาดไทย จึงไม่ใช่ปัญหาข้อกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จะพิจารณา ให้ความเห็นได้

(**เรื่องเสร็จที่ ๘๐๒/๒๕๖๗** บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ลิงแสมและลิงวอกที่จับมา และนำไปเลี้ยงยังสถานที่เลี้ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น “สัตว์” ตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือไม่ - คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

กรกฎาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ สถานะและสิทธิการได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนของอธิการบดี รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดีของมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ

ประเด็นที่หนึ่ง การดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ เรื่อง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และแต่งตั้งบุคคลให้ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ รองอธิการบดีและรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ตามคำสั่งคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้ง รองอธิการบดี ลงวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และคำสั่งคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต ลงวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และผู้ช่วยอธิการบดีตามคำสั่งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ที่ ๓๗๖/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดี ลงวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖ และคำสั่งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ที่ ๖๕๒/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งผู้ช่วย อธิการบดี ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นการรักษาราชการแทนหรือไม่

ความเห็น โดยที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ เรื่อง การจัด ระเบียบและแก้ไขปัญหารัฐธรรมนูญในสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ มีศักดิ์เป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่มีเจตนารมณ์ในการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหารัฐธรรมนูญ ในสถาบันอุดมศึกษา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดตาม มาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้อาศัยอำนาจตามความ ในข้อ ๑๔ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวออกประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง ให้มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติอยู่ภายใต้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ฯ และออกคำสั่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ฯ ซึ่งข้อ ๓ แห่งคำสั่งดังกล่าว กำหนดให้แต่งตั้งคณะบุคคลปฏิบัติหน้าที่แทน สภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ และมีหน้าที่ประการหนึ่งคือปรึกษาหารือกับคณะกรรมการสรรหา อธิการบดีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติเพื่อพิจารณาเลือกผู้ซึ่งสมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่คำสั่งแต่งตั้ง กรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องขยาย ระยะเวลาการสรรหาหรือมีปัญหาอื่นใดให้รายงานรัฐมนตรีฯ เป็นผู้มีความรับผิดชอบและวินิจฉัยชี้ขาด และข้อ ๔ แห่งคำสั่งดังกล่าว ได้แต่งตั้งให้นาย ว. ซึ่งเป็นกรรมการในคณะบุคคลฯ ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีอีกตำแหน่งหนึ่ง ประกอบกับข้อ ๖ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับและพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ตามคำสั่งนี้ ส่งมอบงานให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดี ตามคำสั่งนี้ให้แล้วเสร็จภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ ย่อมแสดงให้เห็นว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีความมุ่งหมายที่จะแต่งตั้งให้นาย ว. เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ อธิการบดี โดยมีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติฯ ทั้งนี้ จนกว่าการดำเนินการสรรหาอธิการบดีจะเสร็จสิ้น และรัฐมนตรีฯ ได้เสนอชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหา เป็นอธิการบดีเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามกระบวนการขั้นตอน

ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๓ หากต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แล้ว จึงจะมีผลทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีตามคำสั่งกระทรวงการท้องถิ่นและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ พ้นจาก ตำแหน่งอธิการบดี ดังนั้น การดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามคำสั่งกระทรวงการท้องถิ่นและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ ย่อมเป็นการดำรงตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย และมีได้มีสถานะเป็นผู้รักษาราชการแทน ในตำแหน่งดังกล่าว ทั้งนี้ สอดคล้องตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ที่ได้เคยให้ไว้ใน เรื่องเสร็จที่ ๕๗๓/๒๕๖๗

สำหรับการดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดีนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๕๗๓/๒๕๖๗ สรุปความว่า คณะบุคคลฯ มีสถานะเป็นสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ และมีหน้าที่ และอำนาจเช่นเดียวกับสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ เมื่อคณะบุคคลฯ ได้ดำเนินการสรรหาอธิการบดี และหากต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ย่อมมีผลทำให้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีตามคำสั่งกระทรวงการท้องถิ่นและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ พ้นจากตำแหน่งอธิการบดี และโดยที่มาตรา ๓๐ วรรคเจ็ด บัญญัติว่า เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดี รองอธิการบดี ประจำวิทยาเขต ผู้ช่วยอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีประจำวิทยาเขตพ้นจากตำแหน่งด้วย เมื่อปรากฏ ข้อเท็จจริงว่า ได้มีการออกคำสั่งคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๖ฯ แต่งตั้งรองอธิการบดี จำนวน ๓ คน และคำสั่งคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๖ฯ แต่งตั้งรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต จำนวน ๑๗ คน รวมทั้งมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ที่ ๓๗๖/๒๕๖๖ฯ และคำสั่งมหาวิทยาลัยการกีฬา แห่งชาติ ที่ ๖๕๒/๒๕๖๖ฯ แต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดี รวม ๒ คน ย่อมมีผลทำให้การดำรงตำแหน่งของ รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดี ในช่วงเวลาที่อธิการบดีปฏิบัติหน้าที่ตาม คำสั่งกระทรวงการท้องถิ่นและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ เป็นการดำรงตำแหน่งโดยผลของกฎหมายและมีได้มี สถานะเป็นผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าว

ประเด็นที่สอง อธิการบดี รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดี ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนอื่นหรือไม่

ความเห็น เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า การดำรงตำแหน่งของอธิการบดี เป็นการดำรงตำแหน่งโดยผลของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๙/๒๕๕๙ฯ ซึ่งมีศักดิ์เป็น กฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่มีเจตนารมณ์ในการจัดระเบียบและแก้ไขยุทธศาสตร์มาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบกับคำสั่งกระทรวงการท้องถิ่นและกีฬา ที่ ๕๗/๒๕๖๖ฯ และการดำรงตำแหน่งของรองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดี เป็นการดำรงตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย ดังนั้น อธิการบดี รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดี ย่อมมีสิทธิได้รับเงินประจำ ตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวตามที่กฎหมายกำหนดจนกว่า จะพ้นจากตำแหน่ง

(เรื่องเสร็จที่ ๘๖๙/๒๕๖๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สถานะและสิทธิการได้รับเงิน ประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนของอธิการบดี รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วย อธิการบดีของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘))

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

สิงหาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๕ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ การออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบัน เพื่อดำเนินการให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือมีการศึกษาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ให้แตกต่างไปจากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้หรือไม่ หากการจ้างดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นงานบริการหรืองานจ้างที่ปรึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ความเห็น พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ตรีขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อใช้เป็นกฎหมายกลางเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยได้กำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐโดยใช้เงินงบประมาณของ “หน่วยงานของรัฐ” ซึ่งรวมถึงส่วนราชการ องค์กรอิสระ และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ จึงต้องปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าต่อภารกิจของรัฐ และป้องกันปัญหาการทุจริต โดยพระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ (เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ยังมุ่งหมายจะใช้บังคับแก่การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะมิบบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวในกฎหมายหรือกฎหมายลำดับรองใด ๆ มาก่อนหรือไม่ โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ได้บัญญัติยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ และข้อกำหนดใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ อันแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ที่จะให้พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายกลางฉบับเดียวที่ใช้บังคับแก่การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐที่ใช้งบประมาณแผ่นดินของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ก็มีบทบัญญัติยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามกฎหมายนี้อยู่ โดยในกรณีที่มีความจำเป็นหรือไม่เหมาะสมที่จะใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้บางกรณี เช่น การยกเว้นมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้แก่การจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๗ รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างที่จะได้ตราพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมตามข้อเสนอของคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือการยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานรวมทั้งที่จะกำหนดเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง สามารถจัดให้มีระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นใช้เองตามมาตรา ๖ วรรคสอง หรือการขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐยกเว้นหรือผ่อนผันการไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๒๙ (๔) เป็นต้น เพื่อให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติตามกฎหมายแก่การจัดซื้อจัดจ้าง โดยบางกรณีก็สามารถกำหนดให้ปฏิบัติแตกต่างไปจากที่กำหนดในกฎหมายได้

โดยที่ กสม. เป็นองค์กรอิสระและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และสำนักงาน กสม. เป็นส่วนราชการ จึงเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ โดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยผลของกฎหมาย กสม. และสำนักงาน กสม. จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ด้วย กล่าวคือ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุโดยใช้เงินงบประมาณของสำนักงาน กสม. ต้องปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ รวมทั้งกฎหมายและกฎลำดับรองที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหากไม่มีข้อยกเว้นเป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตาม มาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ บัญญัติว่า ในกรณีที่จำเป็นต้องได้ข้อมูลหรือมีการศึกษาเรื่องใด กสม. มีอำนาจขอให้สำนักงานจ้างบุคคลหรือสถาบันซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญจัดหาข้อมูลหรือศึกษาเรื่องนั้นได้ โดยต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ ก่อนการจ้างจะต้องกำหนดเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และระยะเวลาของการปฏิบัติหน้าที่ไว้ให้ชัดเจน โดย กสม. มีอำนาจกำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการจ้าง และค่าตอบแทนของบุคคลหรือสถาบันดังกล่าวได้ กรณีจึงเห็นได้ว่า การที่ กสม. จะสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจ้างได้เองตามมาตรา ๒๙ จำกัดเฉพาะการจ้างบุคคลหรือสถาบันเพื่อปฏิบัติตามที่กำหนดไว้เท่านั้น แม้การจ้างนั้นอาจจะเข้าลักษณะเป็นงานบริการ หรืองานจ้างที่ปรึกษา ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ก็ตาม และโดยที่ กสม. และสำนักงาน กสม. เป็นหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ การออกระเบียบโดย กสม. ตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง จึงอยู่ในบังคับต้องปฏิบัติตามแนวทางของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ และสอดคล้องกับหลักการความคุ้มค่า ความโปร่งใส ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและตรวจสอบได้ตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ ด้วย ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ เรื่องอื่นนั้น กสม. และสำนักงาน กสม. มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐฯ โดยเคร่งครัด ไม่อาจกำหนดระเบียบเป็นอย่างอื่นได้

(เรื่องเสร็จที่ ๙๓๒/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓)

เรื่องที่ ๒ **แนวทางดำเนินการของกรุงเทพมหานครในการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖**

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า เรื่องนี้เป็นข้อหารือของกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการบังคับใช้บทบัญญัติมาตรา ๓๙ ตรี แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกับการก่อสร้างที่แล้วเสร็จและไม่มีข้อผิดพลาดอื่นใดนอกจากทางเข้าออก จึงเป็นเรื่องที่พึงต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสิทธิของผู้ได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต กรณีนี้จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณารวมสามประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องออกใบรับหนังสือแจ้งความประสงค์จะก่อสร้างฯ และใบรับแจ้งการก่อสร้างฯ ใหม่ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่ และจะใช้อำนาจตามมาตรา ๓๙ ตรี ออกหนังสือแจ้งข้อทักท้วงให้บริษัท อนันดาฯ แก้ไขการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าบริษัท อนันดาฯ ไม่ประสงค์จะก่อสร้างอาคารตามที่ได้แจ้งไว้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งยกเลิกใบรับแจ้งฯ อีกทั้งมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๔๐ (๑) และ (๒) และมาตรา ๔๒ แล้วแต่กรณี ได้หรือไม่

ความเห็น ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ การยื่นขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ดำเนินการได้สองวิธี คือ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและดำเนินการตามมาตรา ๓๙ ทวิ ซึ่งการออกใบอนุญาตก่อสร้างฯ และการออกใบรับแจ้งความประสงค์จะก่อสร้างฯ เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๙ ตรี แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ กรณีจึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลอันเป็นการออกคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖ เพิกถอนใบรับหนังสือแจ้งความประสงค์จะก่อสร้างฯ และใบรับแจ้งการก่อสร้างฯ ดังกล่าวโดยให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่ออกหนังสือนั้น จึงเป็นกรณีที่คำสั่งทางปกครองดังกล่าวสิ้นผลลงโดยผลของคำพิพากษาของศาลและทำให้การก่อสร้างอาคารชุดโครงการเป็นการก่อสร้างที่ไม่มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ในกรณี กรุงเทพมหานครมีหน้าที่ต้องดำเนินการเพื่อให้การก่อสร้างอาคารนั้นเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม (Rule of law) และมาตรา ๕๓ ที่บัญญัติให้รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด (Principle of legality)

กรุงเทพมหานครจึงต้องดำเนินการให้มีการยื่นคำขอรับใบอนุญาตก่อสร้างอีกครั้งตามมาตรา ๒๑ หรือการแจ้งความประสงค์จะก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารโดยไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ บัญญัติไว้อย่างถูกต้องและครบถ้วน และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องพิจารณาออกใบอนุญาตก่อสร้างตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือใบรับแจ้งการก่อสร้างฯ ตามมาตรา ๓๙ ตรี วรรคหนึ่ง ให้เป็นโดยชอบด้วยกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสามารถพิจารณาออกใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งดังกล่าวให้มีผลย้อนหลังก็ได้ตามที่มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ กำหนดว่า ในการออกคำสั่งทางปกครอง เจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยสามารถกำหนดเงื่อนไขให้สิทธิหรือภาระหน้าที่เริ่มมีผลหรือสิ้นผล ณ เวลาใดเวลาหนึ่งได้ตามความเหมาะสมแก่กรณี ซึ่งเป็นไปตามแนวความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสรีที่ ๑๕๒๒/๒๕๖๕

ส่วนกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะใช้อำนาจในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๙ ตรี วรรคสามและวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ออกหนังสือแจ้งข้อทักท้วงให้ผู้แจ้งความประสงค์จะก่อสร้างฯ แก้ไขให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดได้ นั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๓๙ ตรี วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่า เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับข้อมูลและเอกสารและหลักฐานจากผู้แจ้งตามมาตรา ๓๙ ทวิ และผู้แจ้งได้ชำระค่าธรรมเนียมการตรวจแบบแปลนการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารครบถ้วนแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับชำระค่าธรรมเนียมและให้ผู้แจ้งก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารตามที่ได้แจ้งไว้ตั้งแต่วันที่ผู้แจ้งได้รับใบรับแจ้ง มาตรา ๓๙ ตรี วรรคสาม กำหนดว่า หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพบเหตุไม่ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งข้อทักท้วงให้ผู้แจ้งดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง และมาตรา ๓๙ ตรี วรรคสี่ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้แจ้งไม่ดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งข้อทักท้วงตามวรรคสาม (๒) หรือ (๓) ให้ถือว่าผู้แจ้งไม่ประสงค์จะก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารตามที่ได้แจ้งไว้ในวันอีกต่อไป จะเห็นได้ว่า ก่อนที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะดำเนินการตามมาตรา ๓๙ ตรี วรรคสามและวรรคสี่ได้ จะต้องมีการแจ้งการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร โดยไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่คณะกรรมการควบคุมอาคารกำหนดพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบดังกล่าว ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๓๙ ทวิ เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งการก่อสร้างฯ ตามมาตรา ๓๙ ตรี วรรคหนึ่ง เสียก่อน ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะใช้อำนาจออกหนังสือแจ้งข้อทักท้วงให้แก้ไขตามมาตรา ๓๙ ตรี วรรคสามและวรรคสี่ ได้ก็ต่อเมื่อมีการแจ้งการก่อสร้างฯ โดยไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๙ ทวิ ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว

ประเด็นที่สอง การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะใช้อำนาจออกคำสั่งตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ เมื่อมาตราดังกล่าวมิได้มีบทบังคับให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องออกคำสั่งในคราวเดียวกันทั้ง (๑) (๒) และ (๓) ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสามารถออกคำสั่งตามมาตราดังกล่าว โดยไม่ออกคำสั่งตาม (๑) (๒) และ (๓) ในคราวเดียวกัน ได้หรือไม่

ความเห็น ในการพิจารณาออกคำสั่งตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ นั้น ไม่มีบทบัญญัติกำหนดว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกคำสั่งตามมาตรา ๔๐ ทุกอนุมาตราในคราวเดียวกัน ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงสามารถใช้ดุลพินิจได้ตามความเหมาะสม

ประเด็นที่สาม หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ เพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกคำสั่งกับผู้ใด เนื่องจากปัจจุบันอาคารชุดของโครงการแอชตัน อโศก ได้แบ่งแยกที่ดินและจำหน่ายห้องชุดไปแล้วจำนวน ๖๖๘ ห้อง และในกรณีดังกล่าวใบรับรองการก่อสร้าง (แบบ อ.๖) ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกให้แก่บริษัท อนันดาฯ ภายหลังก่อสร้างอาคารแล้วเสร็จตามมาตรา ๓๒ วรรคสี่ ก่อนนำไปจดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุดโครงการฯ จะยังมีผลใช้บังคับหรือไม่

ความเห็น เมื่อศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖ ให้เพิกถอนใบรับหนังสือแจ้งความประสงค์จะก่อสร้างอาคารฯ และใบรับแจ้งการก่อสร้างฯ รวมถึงฉบับ โดยไม่ได้พิพากษาให้เพิกถอนใบรับรองการก่อสร้าง (แบบ อ.๖) ของอาคารชุดโครงการฯ ด้วย ประกอบกับศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งที่ ๓๕๑/๒๕๖๗ ซึ่งนิติบุคคลอาคารชุดโครงการฯ ได้ขอให้พิจารณาคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖ ของศาลปกครองสูงสุดใหม่ สรุปได้ว่า เมื่อศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖ ให้เพิกถอนใบรับหนังสือแจ้งความประสงค์จะก่อสร้างอาคารและใบรับแจ้งการก่อสร้าง รวมถึงฉบับ ที่ผู้อำนวยการสำนักงานโยธา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกให้แก่บริษัท อนันดาฯ ผู้ร้องสอด ย่อมมีผล

ในทางกฎหมายเพียงว่า ผู้ร้องสอดก่อสร้างและตัดแปลงอาคารชุดโครงการฯ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องไปพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ต่อไป แต่ไม่ได้มีผลเป็นการเพิกถอนการจดทะเบียนอาคารชุด หนังสือกรรมสิทธิ์ในห้องชุด และการจดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุดโครงการฯ ดังนั้น จากคำพิพากษาและคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว ใบรับรองการก่อสร้าง (แบบ อ.๖) ซึ่งออกตามมาตรา ๓๒ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงยังไม่ได้ถูกเพิกถอนไปด้วย

ส่วนกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายนั้น มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๒)ฯ กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของอาคารยื่นคำขออนุญาต หรือดำเนินการแจ้งตามมาตรา ๓๙ ทวิ หรือดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ดังนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงสามารถสั่งให้บุคคลที่เป็นเจ้าของอาคารซึ่งได้แก่ เจ้าของห้องในอาคารชุดทุกห้อง และนิติบุคคลอาคารชุด แก้ไขให้ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ ได้

(เรื่องเสร็จที่ ๙๓๕/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง แนวทางดำเนินการของกรุงเทพมหานคร ในการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

เรื่องที่ ๓ **อำนาจในการถ่ายโอนภารกิจสถานีขนส่งทางน้ำท่าเทียบเรือเกาะพีพี ตำบลอ่าวนาง อำเภอมะนัง จังหวัดกระบี่ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็น กรมเจ้าท่ามีอำนาจตามกฎหมายในการถ่ายโอนภารกิจท่าเทียบเรือเกาะพีพี ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางหรือไม่ อย่างไร

ความเห็น โดยที่มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับต่อไป โดยแผนปฏิบัติการที่ประกาศใช้บังคับดังกล่าว มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ เมื่อ ก.ก.ถ. ได้มีประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๕ และประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง การบังคับใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แล้ว ดังนั้น หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงผูกพันต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการทั้งสองฉบับดังกล่าว

เมื่อแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ต้องถ่ายโอนภารกิจสถานีขนส่งทางน้ำ (ท่าเทียบเรือสาธารณะ) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของสถานีขนส่งทางน้ำ โดยกำหนดขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ

ไว้ว่าท่าเทียบเรือสาธารณะที่ก่อสร้างเพื่อวัตถุประสงค์ให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปและไม่มี การเรียกเก็บเงินค่าใช้ท่าเทียบเรือ จึงควรยกท่าเทียบเรือสาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและดูแล ต่อมาแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังคงกำหนดให้กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (ปัจจุบันคือ กรมเจ้าท่า) กระทรวงคมนาคม ต้องถ่ายโอนภารกิจสถานีขนส่งทางน้ำ (ท่าเทียบเรือสาธารณะ) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของสถานีขนส่งทางน้ำนั้น โดยได้ปรับปรุงขั้นตอน/วิธีปฏิบัติการถ่ายโอนว่าให้ถ่ายโอนท่าเทียบเรือสาธารณะหรือสถานีขนส่งทางน้ำที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ ทั้งที่มีและไม่มี การเรียกเก็บเงินค่าใช้ท่าเทียบเรือหรือสถานีขนส่งทางน้ำ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลและบริหารจัดการ รวมทั้งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างใหม่ด้วย ดังนั้น กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงและเป็นเจ้าของภารกิจ จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการเพื่อให้มีการถ่ายโอนภารกิจสถานีขนส่งทางน้ำและทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในกรณีตามข้อหาเรื่องนี้ ได้แก่ ท่าเทียบเรือเกาะพีพี ให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง

อนึ่ง โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าท่าเทียบเรือเกาะพีพีตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ซึ่งหากท่าเทียบเรือเกาะพีพีเป็นท่าเทียบเรือสาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางก็จะสามารถเข้าไปบำรุงและซ่อมแซมท่าเทียบเรือได้โดยดำเนินการตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่หากวัตถุประสงค์ในการใช้ท่าเทียบเรือเกาะพีพีเป็นท่าเทียบเรือเชิงพาณิชย์ก็ต้องดำเนินการส่งมอบให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อดำเนินการคัดเลือกให้เอกชนเข้ามาเป็นผู้บริหารจัดการท่าเทียบเรือเชิงพาณิชย์ต่อไป คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จึงมีข้อสังเกตว่า หากการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวยังคงวัตถุประสงค์การใช้ท่าเทียบเรือเกาะพีพีเป็นท่าเทียบเรือเชิงพาณิชย์ก็จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะต้องดำเนินการคัดเลือกให้เอกชนเข้ามาเป็นผู้บริหารจัดการท่าเทียบเรือ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางจะมีได้เป็นผู้บริหารจัดการท่าเทียบเรือดังกล่าว ดังนั้น กรมเจ้าท่าในฐานะเจ้าของภารกิจที่จะมีการถ่ายโอนจึงสมควรพิจารณาทบทวนวัตถุประสงค์การใช้ท่าเทียบเรือเกาะพีพี โดยควรหารือร่วมกับกรมธนารักษ์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ท่าเทียบเรือดังกล่าวจากท่าเทียบเรือเชิงพาณิชย์เป็นท่าเทียบเรือสาธารณะก่อนที่จะดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงเป้าประสงค์ของการกระจายอำนาจที่มุ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

(เรื่องเสร็จที่ ๙๖๓/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจในการถ่ายโอนภารกิจสถานีขนส่งทางน้ำท่าเทียบเรือเกาะพีพี ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

เรื่องที่ ๔ หน้าที่และอำนาจของนายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่ในการตรวจสอบ การสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติ ฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕

ประเด็นที่หนึ่ง การที่คณะกรรมการดำเนินการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้สอบสวนวินัย เจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์และมีคำสั่งไล่ออก ถือเป็นกรณีคณะกรรมการหรือกรรมการกระทำการ หรือดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือสมาชิก หรือทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชีตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ ฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือไม่ และหากปรากฏว่าการสอบสวนวินัยของคณะกรรมการดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นายทะเบียนจะใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แกไขคำสั่งไล่ออก ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ฯ เป็นบทบัญญัติที่มุ่งหมาย เพื่อป้องกันการฉ้อโกงและการแสวงหาประโยชน์จากกิจการฌาปนกิจสงเคราะห์ ของคณะกรรมการหรือกรรมการ อันอาจทำให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้รับความเสียหาย รวมทั้งเพื่อคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ ของประชาชนซึ่งเป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยบัญญัติให้นายทะเบียน มีอำนาจควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจการ หรือเป็นผู้แทนของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการฌาปนกิจ สงเคราะห์ฯ โดยหากการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของคณะกรรมการหรือกรรมการในเรื่องใดก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ผลประโยชน์ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์หรือสมาชิก หรือทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชี นายทะเบียนย่อมใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้

ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้สอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์และมีคำสั่งไล่ออก หากการสอบสวนวินัยปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐาน ชัดแจ้งว่า คณะกรรมการหรือกรรมการได้กระทำการหรือดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้ เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์หรือสมาชิก หรือทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน หรือการบัญชี เช่น การสอบสวนวินัยและมีคำสั่งไล่ออกได้กระทำไปเพื่อปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชี ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ แม้ว่าการสอบสวนวินัยนั้นจะดำเนินกระบวนการโดยชอบด้วยกฎหมาย นายทะเบียนย่อมใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ฯ ได้ แต่หากผล การสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์และมีคำสั่งไล่ออกนั้น ปรากฏเพียงว่า การดำเนินการดังกล่าวทำให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง อันเป็นปกติของการเลิกจ้างซึ่งเป็นเรื่องระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ก็ยังไม่อาจถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของคณะกรรมการหรือกรรมการทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือหากการสอบสวนวินัยนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น การแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ครบตามจำนวน หรือมีการสอบสวนวินัยเกินระยะเวลาที่กำหนดตามระเบียบ หรือข้อบังคับของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานชัดเจนว่า คณะกรรมการหรือกรรมการได้กระทำการหรือดเว้นกระทำการจนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์หรือสมาชิก หรือทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชี นายทะเบียนก็ไม่อาจใช้ อำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ฯ ได้

สำหรับประเด็นว่า หากการสอบสวนวินัยของคณะกรรมการดำเนินการสมาคมฯ ปกป้องสิทธิไม่ชอบด้วยกฎหมาย นายทะเบียนจะใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ แก่ไขคำสั่งไล่ออกได้หรือไม่ เห็นว่า อำนาจของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๔ เป็นอำนาจสั่งแก้ไขข้อบกพร่องหรือการทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิหรือสมาชิกอันเป็นการคุ้มครองสมาคมฯ ปกป้องสิทธิหรือสมาชิกไม่ได้รับความเสียหาย ส่วนการสอบสวนวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีคำสั่งไล่ออกนั้น เจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิซึ่งได้รับคำสั่งลงโทษทางวินัยอาจใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลแรงงาน ในกรณีการเลิกจ้างไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นมาตรการตามกฎหมายเพื่อคุ้มครองลูกจ้างซึ่งถูกเลิกจ้างไม่เป็นธรรม ดังนั้น ในกรณีที่การสอบสวนวินัยของคณะกรรมการดำเนินการสมาคมฯ ปกป้องสิทธิไม่ชอบด้วยกฎหมาย และปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานชัดเจนว่า คณะกรรมการหรือกรรมการได้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการจนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิหรือสมาชิก หรือทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชี นายทะเบียนสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ ในการสั่งให้คณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ (๑) ถึง (๔) ได้ แต่ไม่มีอำนาจออกคำสั่งแก้ไขคำสั่งไล่ออก

ประเด็นที่สอง นายทะเบียนสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ เพื่อตรวจสอบการดำเนินการของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ ในการสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิและมีคำสั่งไล่ออก ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาคมฯ ปกป้องสิทธิ ได้หรือไม่ หรือหากเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิได้กระทำการก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาคมฯ ปกป้องสิทธิ นายทะเบียนจะร้องทุกข์หรือฟ้องคดีตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติการสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๔๗ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบและควบคุมให้การดำเนินการของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิเป็นไปตามพระราชบัญญัติการสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ รวมถึงการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินการของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ เพื่อไม่ให้คณะกรรมการหรือกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ กระทำการใดอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาคมฯ ปกป้องสิทธิหรือสมาชิก เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและเอกสารหรือหลักฐานอันเชื่อได้ว่ามีการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาคมฯ ปกป้องสิทธิหรือสมาชิกจริงหรือไม่ ก่อนที่นายทะเบียนจะร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสมาคมฯ ปกป้องสิทธิในกรณีที่สมาคมฯ ปกป้องสิทธิไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ หรือก่อนที่นายทะเบียนจะออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการหรือกรรมการปฏิบัติกรณียกิจอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ ดังนั้น นายทะเบียนย่อมมีอำนาจตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินการของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) หรือ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสมาคมฯ ปกป้องสิทธิ เช่น ในกรณีที่สมาคมฯ ปกป้องสิทธิได้ดำเนินการสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิและมีคำสั่งไล่ออก โดยมีเหตุอันควรสงสัยว่าการสอบสวนวินัยและมีคำสั่งไล่ออกนั้นเป็นไปเพื่อปกปิดข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานในกรณีกระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือกรรมการอันอาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมฯ ปกป้องสิทธิหรือสมาชิก หรืออาจทำให้เสียหายหรือสูญหาย

หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งบัญชีหรือเอกสารเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชีของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ อันทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชีตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ฯ นายทะเบียนสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) หรือ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อตรวจสอบ การดำเนินการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ นอกจากนี้ หากปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของสมาคมฌาปนกิจ สงเคราะห์กระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ถ้าสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี นายทะเบียนย่อมสามารถร้องทุกข์หรือฟ้องคดีตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติ การฌาปนกิจสงเคราะห์ฯ บัญญัติได้

(เรื่องเสร็จที่ ๙๘๖/๒๕๖๗ วันที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง หน้าที่และอำนาจของ นายทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่ในการตรวจสอบการสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ของสมาคม ฌาปนกิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙))

เรื่องที่ ๕ การขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงาน เมืองพัทยา

ประเด็นที่หนึ่ง พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาถือว่าเป็นข้าราชการอื่น ตามนิยามคำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญ จักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญ จักรพรรดิมาลา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ และจะมีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาและถอดถอนฐานันดรศักดิ์และพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังนั้น เครื่องราชอิสริยาภรณ์จึงเป็นของพระราชทานอยู่ในพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ การเสนอขอ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลใดจึงต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เมื่อมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาฯ กำหนดนิยามคำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” ให้หมายความรวมถึงข้าราชการอื่นซึ่งปฏิบัติราชการในลักษณะเดียวกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนและมี พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ จึงเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติเงื่อนไขสำหรับข้าราชการอื่นที่มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาไว้ สองประการ กล่าวคือ ประการที่หนึ่ง เป็นข้าราชการอื่นซึ่งปฏิบัติราชการในลักษณะเดียวกับข้าราชการ ฝ่ายพลเรือนและมีการปฏิบัติราชการเป็นประจำต่อเนื่องและมีความมั่นคงยาวนาน และประการที่สอง มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้

สำหรับกรณีพนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยานั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดให้ “พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล ข้าราชการ กรุงเทพมหานคร พนักงานเมืองพัทยา และข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่มีกฎหมายจัดตั้ง ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณ

หมวดเงินเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนของรัฐบาล ที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาจัดเป็นเงินเดือนของข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น จะเห็นได้ว่านิยามดังกล่าวกำหนดให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยา ต้องเป็นผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ “ปฏิบัติราชการ” ประกอบกับพนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นฯ ซึ่งย่อมแสดงให้เห็นว่า พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาต้องอยู่ภายใต้การบริหารงานบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดและปฏิบัติงานราชการที่มีลักษณะเดียวกับงานของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด และพนักงานเทศบาล จึงเป็นผู้ซึ่งปฏิบัติราชการเป็นประจำต่อเนื่องอยู่ในหน่วยงานที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกัน และเป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนตามพระราชบัญญัติ เจริญจักรมาลาและเจริญจักรพรรดิมาลาฯ ดังนั้น พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาจึงถือว่าเป็นข้าราชการอื่นซึ่งปฏิบัติราชการในลักษณะเดียวกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนตามนิยามคำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเจริญจักรมาลาและเจริญจักรพรรดิมาลาฯ

อย่างไรก็ดี การที่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยามีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเจริญจักรพรรดิมาลาก็คือต่อเมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาเป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในนิยามคำว่า “ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเสียก่อน

ประเด็นที่สอง หน่วยงานใดจะดำเนินการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาเป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนตามพระราชบัญญัติเจริญจักรมาลาและเจริญจักรพรรดิมาลาฯ

ความเห็น เมื่อมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเจริญจักรมาลาและเจริญจักรพรรดิมาลาฯ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้รักษาการตามกฎหมายมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามให้เป็นไปตามกฎหมายอันรวมถึงการตราหรือออกกฎหมายลำดับรองด้วย ดังนั้น ส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีจึงมีหน้าที่ปฏิบัติงานตามที่อยู่ในความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี เมื่อข้อ ๑๖ (๔) แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้กองอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ ระเบียบ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวมถึงการขอพระราชทานและรับสนองพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ด้วยเหตุนี้ การดำเนินการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาเป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนตามพระราชบัญญัติเจริญจักรมาลาและเจริญจักรพรรดิมาลาฯ จึงอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประเด็นที่สาม กรณีที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดให้พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาเป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือน การนับเวลาราชการเพื่อเสนอขอพระราชทานเจริญจักรพรรดิมาลาให้แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาซึ่งยังปฏิบัติราชการอยู่หรือเกษียณอายุราชการไปแล้ว จะเริ่มนับเวลาราชการตั้งแต่เมื่อใด หรือจะมีผลย้อนหลังได้หรือไม่ เพียงใด

ความเห็น ในการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาเป็นหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะต้องพิจารณาตรวจสอบเวลาการรับราชการของพนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาซึ่งยังปฏิบัติราชการอยู่ด้วยความเรียบร้อยให้สอดคล้องกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลาฯ สำหรับกรณีพนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยาซึ่งเกษียณอายุหรือพ้นจากราชการไปแล้วนั้น เมื่อบุคคลดังกล่าวมิได้ปฏิบัติและรับราชการอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับ จึงไม่มีสิทธิได้รับการเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

(เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓๙/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยา - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒))

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับย่อ)

กันยายน ๒๕๖๗

จำนวน ๒ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ การพ้นจากตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปหลังการพ้นจากตำแหน่งในคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

ประเด็นที่หนึ่ง ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงานพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗ และพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยอีกกรณีหนึ่ง จะสามารถอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ กำหนดเหตุที่ทำให้กรรมการกำกับกิจการพลังงานพ้นจากตำแหน่งเป็นการเฉพาะตัว นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระไว้ เช่น มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดรองรับให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเป็นการเฉพาะตัวดังกล่าวสามารถอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนตนเหมือนกับกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือโดยการจับสลากตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ ดังนั้น เมื่อกรรมการมีเหตุต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้นั้นจึงย่อมพ้นจากตำแหน่งเป็นการเฉพาะตัวทันทีโดยผลของกฎหมายและไม่สามารถอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่อไปได้อีก

เมื่อปรากฏว่า ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ นาย ส. ประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงาน จะดำรงตำแหน่งครบวาระตามที่กฎหมายกำหนด แต่เมื่อปรากฏด้วยว่าเป็นกรณีที่ มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๗ อันเป็นเหตุพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ ไปก่อนแล้ว จึงย่อมมีผลให้บุคคลที่มีเหตุดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งเป็นการเฉพาะตัวทันทีโดยผลของกฎหมายและไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสรีจิติ ๗๑๕/๒๕๕๗

ประเด็นที่สอง ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงานตามประเด็นที่หนึ่ง ไม่สามารถอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในการประชุม คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) แต่ละครึ่ง กรรมการที่เหลืออยู่และมาประชุมสามารถเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ได้หรือไม่ และกรรมการที่ทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมสามารถเลือกจากกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ได้หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น การที่มาตรา ๑๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ บัญญัติให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือโดยการจับสลากออกอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ย่อมเห็นได้ว่า แม้กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่กฎหมายยังคงให้ผู้พ้นจากตำแหน่งนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ก็เพื่อให้คณะกรรมการที่กฎหมายจัดตั้งนั้นยังคงสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่อง เมื่อไม่มีบทบัญญัติใดจำกัด

การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งและกฎหมายยังคงให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งและยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ย่อมสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เช่นเดียวกับในช่วงเวลาก่อนการพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามแนวความเห็น คณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสรีจที่ ๑๑๒๓/๒๕๕๖ และเรื่องเสรีจที่ ๙๖๓/๒๕๕๗

ดังนั้น หากปรากฏว่าในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ มีกรรมการเหลืออยู่ไม่น้อยกว่าสี่คน ทั้งที่เป็นกรรมการที่ยังอยู่ในวาระและกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งซึ่งกฎหมายให้อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ย่อมเป็นกรณีที่ กกพ. ประกอบด้วยการเท่าที่มีอยู่ตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบกิจการพลังงานฯ และเมื่อเป็นกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการแล้ว กรรมการที่เหลืออยู่นั้น ย่อมสามารถประชุมเพื่อเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง โดยในการ เลือกประธานในที่ประชุม ที่ประชุมสามารถเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งในที่ประชุมทั้งที่ยังอยู่ในวาระ หรือพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่กฎหมายให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ตามแต่ที่ประชุมเห็นสมควร

ประเด็นที่สาม ในกรณีที่ต้องมีการลงนามในเอกสารต่าง ๆ เช่น ใบอนุญาตตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ รวมถึงการออกคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของ กกพ. ตามพระราชบัญญัติ การประกอบกิจการพลังงานฯ กรรมการที่จะลงนามแทนในตำแหน่งประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ จะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้การลงนามในเอกสารดังกล่าวข้างต้นเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

ความเห็น การลงนามในใบอนุญาต หรือเอกสารต่าง ๆ และการออกคำสั่งทางปกครอง บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กกพ. ย่อมเป็นเรื่องในทางปฏิบัติและอยู่ในดุลยพินิจของ กกพ. ที่จะ พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่ปัญหาข้อกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาจะรับ พิจารณาให้ความเห็น อย่างไรก็ดี เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เอกสารต่าง ๆ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่ และอำนาจของ กกพ. ในทางปฏิบัติจะให้ประธานกรรมการกำกับกิจการพลังงานเป็นผู้ลงนามแทน กกพ. สำหรับใบอนุญาตซึ่งกำหนดให้ประธานกรรมการฯ เป็นผู้ลงนามนั้น ก็เพราะเป็นไปตามระเบียบภายใน ของ กกพ. ที่กำหนดให้แบบใบอนุญาตเป็นไปตามที่เลขาธิการสำนักงาน กกพ. กำหนดขึ้น โดยความเห็นชอบ ของ กกพ. ดังนั้น หาก กกพ. และสำนักงาน กกพ. เห็นว่าแบบใบอนุญาตมีปัญหาในทางปฏิบัติ ย่อมชอบที่จะ ปรับปรุงแบบใบอนุญาตที่มีขึ้นตามระเบียบของตนให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติเพื่อรองรับในกรณี ที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการฯ ได้

(เรื่องเสรีจที่ ๑๒๑๑/๒๕๖๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การพ้นจากตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปหลังการพ้นจากตำแหน่งในคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน - คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

เรื่องที่ ๒ การกำหนดอัตราเงินส่งเข้าหรือชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิง ที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพ

ประเด็น เมื่อระยะเวลาตามบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมัน เชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้ใช้จ่ายเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อชดเชยให้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง ที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพได้ต่อไปอีกระยะหนึ่งนั้นสิ้นสุดลงแล้ว คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมัน

เชื้อเพลิงจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนจากกองทุน และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพในแต่ละชนิดให้มีอัตราที่ไม่เท่ากันได้หรือไม่

ความเห็น มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ กำหนดให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ในกรณีที่เกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง และจะต้องดำเนินงานภายใต้กรอบนโยบายการบริหารกองทุน ตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติกำหนด รวมทั้งมาตรา ๑๔ (๔) ได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเงินเข้ากองทุนหรือได้รับเงินชดเชย และกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนจากกองทุน และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุน โดยอาจกำหนดตามประเภท การใช้ และแหล่งที่มาของน้ำมันเชื้อเพลิงก็ได้ แต่เพื่อให้การดำเนินงานในระยะแรกของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ จึงได้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้เพื่อรองรับการดำเนินการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ มีผลใช้บังคับ ซึ่งรวมถึงการจ่ายเงินชดเชยให้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๕ โดยให้ยังคงใช้จ่ายเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อการดำเนินการดังกล่าวต่อไปได้อีกระยะหนึ่ง ดังนั้น การจ่ายเงินชดเชยให้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพตามมาตรา ๕๕ จึงเป็นการจ่ายเงินชดเชยตามบทบัญญัติเฉพาะที่ไม่ขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

ด้วยเหตุผลข้างต้น เมื่อระยะเวลาตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๕๕ สิ้นสุดลง การดำเนินการเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพซึ่งเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงตามบทนิยามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓ จึงเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเงินเข้ากองทุนหรือได้รับเงินชดเชย และกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนจากกองทุน และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนได้เช่นเดียวกับน้ำมันเชื้อเพลิงอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารกิจการของกองทุนมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจึงอาจกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนจากกองทุน และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุน ให้แตกต่างกันตามประเภท การใช้ และแหล่งที่มาของน้ำมันเชื้อเพลิงได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ (๔) ทั้งนี้ การใช้จ่ายเงินของกองทุนจะต้องเป็นการใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์และกรอบนโยบายการบริหารกองทุนตามมาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ด้วย

(เรื่องเสร็จที่ ๑๒๑๘/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดอัตราเงินส่งเข้าหรือชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพ - คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

ดัชนีความเห็นจำแนกตามกลุ่มกฎหมาย/หมวดเรื่อง

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
การเงิน การคลัง และวิธีการงบประมาณ		
กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง การกำหนดอัตราเงินส่งเข้าหรือชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพ	๑๒๑๘/๒๕๖๗	๔๑
วิธีการงบประมาณ อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
การเมืองการปกครอง		
การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
กรุงเทพมหานคร อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
การบริหารงานบุคคลท้องถิ่น การขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยา	๑๐๓๙/๒๕๖๗	๓๗
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำนาจในการถ่ายโอนภารกิจสถานีขนส่งทางน้ำท่าเทียบเรือเกาะพีพี ตำบลอ่าวนาง อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๙๖๓/๒๕๖๗	๓๓
รายได้ อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
ค่าธรรมเนียม อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
แนวทางดำเนินการของกรุงเทพมหานครในการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘๘/๒๕๖๖	๙๓๕/๒๕๖๗	๓๐
รายได้ที่รัฐจัดเก็บให้ อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น การขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยา	๑๐๓๙/๒๕๖๗	๓๗
ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ การยกเลิกพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐	๗๓๕/๒๕๖๗	๒๑
ละเมิดทางปกครอง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด กรณีมีการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๔๘๙/๒๕๖๗	๓

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีมีการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๔๘๙/๒๕๖๗	๓
ส่วนราชการ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๓๒ - ๓๓๓/ ๒๕๖๗	๒๒
ขนส่งและคมนาคม		
การขนส่งทางบก อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
การนำรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลไปใช้รับจ้างขนส่งสินค้า	๓๑๔/๒๕๖๗	๒๐
คุ้มครองสัตว์		
ลิงแสมและลิงวอกที่จับมาและนำไปเลี้ยงยังสถานที่เลี้ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น “สัตว์” ตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือไม่	๘๐๒/๒๕๖๗	๒๕
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญ		
เหรียญตรา เหรียญที่ระลึก และเหรียญเฉลิมพระเกียรติ การขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาให้แก่พนักงานส่วนตำบลและพนักงานเมืองพัทยา	๑๐๓๙/๒๕๖๗	๓๗
จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ		
การออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐	๙๓๒/๒๕๖๗	๒๙
ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม		
น้ำ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๓๒ - ๓๓๓/ ๒๕๖๗	๒๒
พลังงาน การพ้นจากตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปหลังการพ้นจากตำแหน่งในคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน	๑๒๑๑/๒๕๖๗	๔๐
สิ่งแวดล้อม การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมประกอบการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตราย	๖๒๒/๒๕๖๗	๑๒
ที่ดิน		
การจำกัดสิทธิการใช้ที่ดิน แนวทางดำเนินการของกรุงเทพมหานครในการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖	๙๓๕/๒๕๖๗	๓๐
ที่ราชพัสดุ สถานะทางกฎหมายและหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดิน “หนองหาร” จังหวัดสกลนคร	๖๐๐/๒๕๖๗	๑๑
ที่อยู่อาศัย และการพัฒนาเมือง		
แนวทางดำเนินการของกรุงเทพมหานครในการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖	๙๓๕/๒๕๖๗	๓๐
ภาษีอากร และค่าธรรมเนียม		
ค่าธรรมเนียม แนวทางดำเนินการของกรุงเทพมหานครในการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อส.๑๘๘/๒๕๖๖	๙๓๕/๒๕๖๗	๓๐

หัวข้อ	เรื่องเสร็จที่	หน้า
รถยนต์ อำนาจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนการเร่งรัดจัดเก็บภาษีประจำปีสำหรับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	๖๕๘/๒๕๖๗	๑๔
รัฐวิสาหกิจ		
บทบัญญัติทั่วไป การดำเนินงานขององค์การคลังสินค้าในกรณีคณะกรรมการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติ หน้าที่ได้และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า	๖๙๖/๒๕๖๗	๑๕
แรงงาน		
การดำเนินงานขององค์การคลังสินค้าในกรณีคณะกรรมการองค์การคลังสินค้าไม่อาจปฏิบัติ หน้าที่ได้และไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการองค์การคลังสินค้า	๖๙๖/๒๕๖๗	๑๕
ศึกษา		
อุดมศึกษา หน้าที่และอำนาจของคณะบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนสภามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ	๕๗๓/๒๕๖๗	๖
สถานะและสิทธิการได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินค่าตอบแทนของอธิการบดี รองอธิการบดี รองอธิการบดีประจำวิทยาเขต และผู้ช่วยอธิการบดีของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ	๘๖๙/๒๕๖๗	๒๗
สมาคมและมูลนิธิ		
หน้าที่และอำนาจของนายทะเบียนสมาคมกีฬาสมัครเล่นที่ประจำท้องที่ในการตรวจสอบ การสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ของสมาคมกีฬาสมัครเล่นที่ตามพระราชบัญญัติการกีฬา สมัครเล่น พ.ศ. ๒๕๔๕	๙๘๖/๒๕๖๗	๓๕
สวัสดิการสังคม		
การสงเคราะห์ หน้าที่และอำนาจของนายทะเบียนสมาคมกีฬาสมัครเล่นที่ประจำท้องที่ในการตรวจสอบ การสอบสวนวินัยเจ้าหน้าที่ของสมาคมกีฬาสมัครเล่นที่ตามพระราชบัญญัติการกีฬา สมัครเล่น พ.ศ. ๒๕๔๕	๙๘๖/๒๕๖๗	๓๕

ที่ปรึกษาโครงการ

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางณัฐนันท์ อัครเลิศศักดิ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายจิตรพรต พัฒนสิน
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นางชนนันท์ ศรีทองสุข ศรีพันธุ์
ผู้อำนวยการกองกฎหมายไทย

นางสาวภีรภัทร ต่านธีระภากุล
ผู้อำนวยการฝ่ายข้อมูลกฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

นางสาวสายทิพย์ จਾਲะ
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

นายวสุ สรรก้าเนต
พนักงานราชการ (นิติกร)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙
www.ocs.go.th
www.lawreform.go.th